

Economisch-Statistische Berichten

ALGEMEEN WEEKBLAD VOOR HANDEL, NIJVERHEID, FINANCIËN EN VERKEER

SECRETARIS VAN MEDEWERKERS: Mr. H. G. KRONENBERG

1^E JAARGANG

WOENSDAG 17 MEI 1916

No. 20

INHOUD

	Blz.
INKOOPCENTRALE EN WISSELKOERSEN	293
Aanvoer en distributie van veevoederartikelen	294
De Amerikaansche income-tax	294
Scheepvaartmoeilijkheden in Engeland	294
Verwaarloozing van de Engelsche markt door Nederland	295
Tarwe-aanvoeren	296
Zilver	296
Wereldproductie van kunstmeststoffen	297
INGEZONDEN STUKKEN:	
Een Nederlandsch hoogovenbedrijf	297
REGERINGSMAATREGELEN OP HANDELSGEBIED	298
MAANDCIJFERS:	
Engelsche handelsstatistiek	298
STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN	299—308
Geldkoersen.	Effectenbeurzen.
Wisselkoersen.	Goederenhandel.
Bankstaten.	Verkeerswezen.

Bijdragen en mededeelingen den inhoud betreffende gelieve men te zenden aan den Secretaris van medewerkers, adres: Geldersche Kade 21 b, Rotterdam; verslagen, overzichten en verdere gegevens voor de afdeling „Statistiek en Overzichten” aan Nico J. Polak, Diergaardelaan 45 b, Rotterdam, tel. No. 1425.

Abonnementsprijs franco p. p. in Nederland f 10,—, buitenland en koloniën f 12,— per jaar. Losse nummers 25 cents.

Advertentiën f 0,35 per regel. Plaatsing bij abonnement volgens tarief.

Mededeelingen betreffende abonnementen en advertentiën richt men tot Nijgh & van Ditmar's Uitgevers-Maatschappij, Rotterdam, Amsterdam, Den Haag.

16 MEI 1916.

De geldmarkt was aanvankelijk nog iets vaster, zoodat wissels niet onder $2\frac{3}{4}$ à 3 pCt. te plaatsen waren. Ook de prolongatie-notering was vaster op $4\frac{1}{2}$ pCt. Later kwam echter meer geld beschikbaar, zoodat de disconto-notering tot 2 à $2\frac{1}{2}$ pCt. terug kon gaan en de prolongatie-rente op circa 4 pCt. sloot. De wisselkoersen, op den eersten beursdag nog prijshoudend, liepen echter spoedig belangrijk terug. Bij de beperkte markt zijn groote schommelingen steeds meer te verwachten tot groote schade voor den goederenhandel met het buitenland. De in het vorige nummer vermelde pogingen tot verschaffing van Zweedsche credieten voor den houthandel bleven zonder resultaat.

De Nederlandsche Bank heeft echter gelegenheid gehad, een overeenkomst af te sluiten tot het zenden van één millioen Kronen aan goud. Daar de Zweedsche Rijksbank echter slechts Kr. 2400 in plaats van Kr. 2480 per Kilo fijn wilde betalen en de verzendings- en assurantiekosten uitermate groot zijn, is de uitkomende prijs circa f 73 per Kr. 100, zoodat de

besparing tegen den tot f 74,20 teruggelooopen Zweedschen koers slechts gering is.

De onderhandelingen voor verdere goudzendingen worden nog voortgezet. *Mondale*

* * *

De aflossing door het Rijk van f 71 millioen schatkistpromessen, rechtstreeks bij de Nederlandsche Bank verdisconteerd, heeft deze in staat gesteld, haar direct opeischbare verplichtingen, over welker buitengewone stijging in den laatsten tijd reeds meermalen werd geschreven, belangrijk te verminderen. De credietverleening onzer centrale bank is thans tot een zeer klein bedrag teruggebracht: volgens den jongsten weekstaat bedraagt het opereerend kapitaal ca. f 122 millioen tegen een gemiddelde van f 266 millioen over 1914/15 en van f 173 millioen over 1913/14. *Polak*

* * *

De technische aankoop-commissie, die in Maart vanwege het Ministerie van Koloniën naar New York is vertrokken, is dezer dagen door President Wilson ontvangen.

De bevoorrading van Indië, die tot nog toe over ons land voornamelijk uit Duitschland plaats vond, kan onder de tegenwoordige omstandigheden, en doordat Duitschland alle prijzen steeds blijft verhoogen, voordeliger en spoediger van uit Amerika geschieden. *Mondale*

INKOOPCENTRALE EN WISSELKOERSEN.

Weinig takken van handel hebben in de meeste oorslogvoerende en neutrale landen gedurende den oorlog een dusdanige uitbreiding ondergaan als de im- en export van levensmiddelen. Menigeen, die tot dusver geheel buiten deze branche gestaan had, ontwikkelde op dit gebied een buitengewonen ijver. Ook ons land werd overstromd door een groot aantal dezer lieden, welke door onderlinge concurrentie de prijzen, zoowel hier als elders, onnoodig deden stijgen. Om dit te voorkomen, werden in Duitschland geleidelijk centrale inkooporganisaties gesticht, wier werkring langzamerhand groote uitbreiding vond. De prijzen werden daardoor binnen redelijker grenzen gehouden, terwijl zulk een centrale organisatie tevens in staat was, behoorlijke contracten te sluiten en zich tegen nalatige verkoopters voldoende te wapenen.

Het voordeel van zulk een centrale organisatie ligt echter niet uitsluitend in de betere wijze van inkoop, maar evenzeer in de wijze van betaling. In de dagen, die achter ons liggen, kwamen tal van Duitsche koopers, de gelegheidskoopers in de eerste plaats, goed van markten voorzien in ons land en wisselden die naar gelang der behoeften om in gulden. Vooral in de provincie vond deze betalingswijze plaats. Langs verschillende kanalen vonden deze

marken hun weg naar Duitschland terug. Thans echter, nu een centrale inkooporganisatie werkt, zijn voor de vele betalende van vroeger slechts enkele guldenremisen ten behoeve der Einkaufsstelle in de plaats getreden. Duitschland kan over die enkele remisen niet alleen betere controle uitoefenen, maar hiermede is tevens het zwaartepunt van dezen handel van Nederland naar Duitschland verlegd. Vroeger was Nederland verkoper van tal van posten en postjes marken, nu is Duitschland vooral koper van enkele groote guldenposten. Bij gunstige koersen tracht Duitschland zich van een tegoed in gulden te voorzien om op ongunstiger tijdstippen de koersen te kunnen steunen.

Niet alleen is nu betere controle mogelijk; ook de biljettencirculatie behoeft uit dezen hoofde niet meer zoo sterk te worden uitgebreid. Immers terwijl vroeger papieren marken gebruikt werden, vindt thans het grootste deel der remisen door overschrijving plaats.

De voortdurend in kracht toenemende positie van den markenkoers hier te lande zal stellig met het hier besproken verschijnsel in verband mogen worden gebracht. Naast de normale werking van vraag en aanbod is toch getreden een krachtige door vaste hand geleide organisatie in het meest belanghebbende land.

Ten slotte heeft dit alles als nevenverschijnsel nog een ander gevolg op het Nederlandsche bankwezen. Het wisselen van Duitsch geld van de Deutsche importeurs vormde gedurende de oorlogsjaren een niet onbelangrijke bijverdienste voor vele onzer provinciale Zentrale Einkaufsstellen geven aanleiding tot slechts enkele transacties met onze grootbanken. Eene verschuiving dus ten nadeele van den provincialen bankier.

AANVOER EN DISTRIBUTIE VAN VEEVOEDERARTIKELN.

De Staatscourant bevat de mededeeling, dat den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel gebleken is, dat voornamelijk tengevolge van schaarschte aan scheepsruimte, de prijzen van veevoeder-artikelen (gerst, haver, lijnkoeken, e. d.) meer dan noodig zijn gestegen en dat in verband daarmee de aanvoer en distributie van deze artikelen van Regeeringswege ter hand genomen zullen worden. Den houders van reeds verschepte partijen van bovengenoemde artikelen wordt verzocht, zich voor overgave van deze partijen te wenden tot het rijksbureau voor de distributie van graan en meel, te 's-Gravenhage.

Deze mededeeling, welke beteekent, dat ook het deel van het bedrijf, hetwelk nog in particuliere handen was gebleven, naar de regeering overgaat, heeft, zooals te begrijpen is, in den graanhandel beroering gewekt. De dagbladen brengen den inhoud van een tweetal adressen, waarbij met klem tegen de voorgenomen maatregel wordt opgekomen, subsidiair in overweging wordt gegeven een regeling te treffen, waarbij in samenwerking met en onder leiding van het rijksbureau de invoerhandel zekere functie zou kunnen blijven vervullen.

De redenen, die de regeering tot dezen stap hebben genoopt, worden eenigszins nader toegelicht in een communiqué van het Ned. correspondentiebureau. Het blijkt dat de voornaamste reden gezocht moet worden in het gebrek aan scheepsruimte, hetwelk regeling van den aanvoer door een centraal gezag wenschelijk maakt.

Uit het communiqué blijkt niet, of een regeling gelijk subsidiair door den handel aanbevolen wordt, overwogen is. In hoeverre zij mogelijk zou zijn, valt hier niet te beoordeelen. Wel echter staat vast, dat in de meeste gevallen, waarin in de landen om ons heen de regeeringen zich geroepen achtten in te grijpen in het vrije bedrijfsleven, men een tusschenweg gekozen

heeft en onder krachtige centrale leiding zooveel mogelijk de medewerking heeft gezocht van den bestaanden handel in zijne bestaande organisatie.

Een dergelijke regeling heeft, is zij mogelijk, veel voor: men begaat geen billijkheden, behoudt de beschikking over de deskundige wetenschap van allen, die in het bedrijf zijn gegroeid, en voorkomt ten slotte het volledige stilliggen van een tak van handel, die dientengevolge buiten staat zou zijn na het sluiten van den vrede het bedrijf weder onmiddellijk met voldoende kracht aan te vullen en de concurrentie met het buitenland opnieuw te aanvaarden.

Dat niet dan in geval van hooge noodzakelijkheid tot uitschakeling van een in het vrije bedrijfsleven gegroeid organisme mag worden overgegaan, is, naar men mag aannemen, ook het standpunt der regeering. De vraag of niet een tusschenweg mogelijk is, mag dus stellig op hare volle aandacht aanspraak maken.

DE AMERIKAANSCH INCOME-TAX.

Een zeer ernstig protest is volgens de Financial & Commercial Chronicle van 22 April door de „Investment Bankers' Association of America" bij de Regeering te Washington ingediend tegen de voorgenomen heffing van 1 pCt. couponbelasting van niet in de Vereenigde Staten woonachtige buitenlanders. Behalve aan enkele zeer gegronde formeele bezwaren, die wij hier niet zullen herhalen, wordt uiting gegeven aan gevoelen van diefstal groeten weezin tegen het met een poging tot diefstal overeenstemmend vertoont voorstel — „a shocking proposal", zooals er letterlijk staat. Betoogd wordt, dat Amerika een geld leenend land is en dat het vermogen om op billijke voorwaarden te lenen afhangt van het acces, dat het heeft tot alle geldmarkten der wereld. Indien de buitenlandsche belegger weet, dat hij over Amerikaansche coupons en dividenden inkomstenbelasting schuldig is, waarvan het percentage ad libitum kan stijgen, dan zal hij zich van Amerikaansche beleggingen afwenden, niet alleen door geen nieuw geld aan de U. S. A. te leenen, doch ook door wat hij heeft te verkoopen, terwijl de belasting nog maar 1 pCt. is.

Merkwaardig is de hierbij geuite veronderstelling, dat Europa tegenover de nieuwe wereld na den oorlog weder als geldschietter zal optreden, omdat de gebeurtenissen van het oogenblik den geaccumuleerden rijkdom van ons werelddeel wel zullen hebben doen verminderen, doch niet hebben uitgeput. De waarschijnlijkheid, dat invoering van belasting op buitenlandsch bezit tot ernstige complicaties met de Regeeringen der Europeesche houders van Amerikaansche fondsen aanleiding zou geven, acht de „Bankers' Association" zeer groot, want, zoo wordt betoogd, de Vereenigde Staten hebben niet het recht „heden tien dollars van een Engelsch of Hollandsch onderdaan te leenen en hem morgen slechts negen dollars terug te betalen."

SCHEEPVAARTMOEILIKHEDEN IN ENGELAND.

De belangrijke inperking, die de Engelsche tonnenmaat, deels tengevolge van de Deutsche campagne ter zee, deels tengevolge van de enorme requisitie van overheidswege, ondervindt, stelt in dat land het probleem aan de orde, langs welke wegen de zoo zeer aangetaste handelsmarine behoort te worden aangevuld, althans voor verderen teruggang behoed. In eenige Engelsche bladen, die het dreigend gevaar, welke de inkrimping der Engelsche handelsmarine met zich medevoert, in den breede bespreken, wordt regeeringsingrijpen bepleit.

The New Statesman meent, dat de regeering bij haar requisitie ten behoeve der admiraliteit te ver is gegaan en de belangen der handelsmarine aan die der zeemacht heeft opgeofferd. Waar deze oorlog duidelijk

bewezen heeft, dat een sterke handelsmarine en een krachtige zeemacht beide onmisbaar zijn, zal het geheel op den weg der Regeering liggen, haar zorg niet slechts tot de oorlogsmarine te bepalen, doch die zoo spoedig mogelijk tot de handelsvloot uit te breiden. Ook The Nation eischt van de Regeering, dat zij de gevaren, waarin zich de Engelsche handelsmarine bevindt, niet uit het oog verliest en naast een krachtiger optreden tegen de Duitsche onderzeeërs tot aanvulling der handelsmarine overgaat.

In het Hoogerhuis heeft Lord Beresford er op gewezen, dat de vermindering der tonnenmaat waarover de Engelsche handel beschikt, niet minder dan 14 pCt. bedraagt. De Regeering moet volgens hem bij haar dispositie over de scheepsruimte meer zuinigheid in acht nemen. Doch vooral moet zij al het hare doen, wat den scheepsbouw kan bevorderen. Een reorganisatie van den nationalen arbeid in die richting moet derhalve met kracht worden ter hand genomen.

In zijn beantwoording van de door Lord Beresford gemaakte opmerkingen heeft Lord Curzon in het licht gesteld, welke bijzondere rol de handelsmarine, speciaal de Engelsche, in het systeem van oorlogvoeren vervult. Niet minder dan 500 Britsche schepen zijn uitsluitend ten dienste van Frankrijk, Italië en Rusland gesteld. Wordt hiermede de noodzakelijkheid van het op peil houden der koopvaardijvloot ten duidelijkste bevestigd, anderzijds wees Lord Curzon erop, met hoeveel moeilijkheden de scheepsbouw in deze tijden te kampen heeft.

Frijda

VERWAARLOOZING VAN DE ENGELSCHER MARKT DOOR NEDERLAND.

In ons nummer van 2 Februari (blz. 57) werd gewezen op de bijzonder sterke vermindering van onzen uitvoer van landbouw- en veeteeltproducten naar Engeland, terwijl de export daarvan naar Duitschland zoo buitengewoon is toegenomen. De bezwaren, aan deze wijziging van onzen handel in bedoelde artikelen verbonden, werden toen duidelijk in het licht gesteld.

In het juist verschenen eerste deel der Verslagen en Mededeelingen van de Directie van den Landbouw wordt het verschijnsel, dat blijkens de officieuze Reuternota van 5 Mei l.l. ook bij de Engelsche Regeering niet onopgemerkt is gebleven, door onzen Rijkslandbouwconsulent te Londen, Dr. J. J. L. van Rijn, uitvoerig besproken. Deze schrijft:

Van veel grooter beteekenis acht ik de moeilijkheden, die wij zullen ondervinden, als gevolg van de omstandigheid, dat Nederland de Engelsche markt voor zuivelproducten en vleesch geheel verwaarloosd heeft. Zooals bij de bespreking van den handel in vleesch, boter en kaas onder afzonderlijke hoofdstukken zal worden aangetoond, zijn de hoeveelheden dezer producten, die naar Engeland werden uitgevoerd, geleidelijk achteruitgegaan en thans van geenerlei beteekenis meer. Nederlandsch varkensvleesch, dat op de Londensche markt de eerste plaats innam, wordt niet meer aangetroffen, bacon uit Nederland, dat na veel opoffering eindelijk tegen goede prijzen kon worden verkocht, behoort tot het verleden en Nederlandsche kaas en boter zijn niet meer te krijgen. De hooge prijzen, die voor deze artikelen door onze oostelijke naburen werden geboden, konden in Engeland niet worden bedongen en de exporteurs in Nederland zijn gewicht voor de meerdere winsten, die door uitvoer naar andere landen konden en kunnen worden gemaakt.

De omstandigheid, dat een groot gedeelte van de productie tegen maximumprijzen in Nederland zelf moest worden geleverd, maakte wel is waar een vrijen uitvoerhandel moeilijk, maar toch is de vraag niet misplaatst, of men uit een handelsoogpunt wel verstandig handelt door een goeden afnemer geheel te verwaarloosen.

Ofschoon het moeilijk gaat aan anderen dan den hoogstenieder te leveren, mag en moet bij het beoordeelen van den geboden prijs echter rekening gehouden worden met de toekomst en dient men zich af te vragen of het meerdere, dat voor het oogenblik geboden wordt, niet geheel zal worden verloren, als men bij den terugkeer van normale tijden verloren afnemers moet trachten terug te winnen door aanlokkelijke, lage prijzen. Er bestaat in verschillende handelskringen in Engeland bitterheid tegen de Nederlandsche exporteurs van levensmiddelen en het woord „boycot” wordt in verband daarmee niet zelden gebruikt. Hun eisch, dat Nederland zooveel mogelijk zijn uitvoer van levensmiddelen over de verschillende landen moet verdeelen in dezelfde verhouding als voor den oorlog plaats had, is niet geheel ongegrond. Zij schijnen echter dikwijls te vergeten, dat de omstandigheden abnormal zijn en de organisatie van den uitvoerhandel in Nederland het niet gemakkelijk maakt, om eene dergelijke verdeling te regelen en de schade, die daarvoor zoude worden veroorzaakt, af te wentelen op de schouders van hen, die ze redelijkerwijze zouden moeten dragen.

Eene omstandigheid, die hierbij niet uit het oog dient te worden verloren, is het feit, dat wij voor den aanvoer van verschillende benoedigheden, voor de veevoeding zoowel als voor de bemesting van het land, afhankelijk zijn van de welwillendheid van Engeland. De Britsche Regeering heeft meermalen doen blijken, dat zij gaarne iets terug zoude zien voor hetgeen zij ons toezendt. Ik heb hier op het oog de producten, die uit Engeland zelf moeten komen, zooals enkele veevoedermiddelen en zwavelzuren ammoniak. Ik noem deze producten, omdat het recht van Engeland om den uitvoer van deze artikelen te verbieden, onbetwistbaar is en zij dus niet op eene lijn kunnen gesteld worden met producten zooals graan en chilisalpeter, die wij uit andere landen betrekken en waarbij dus alleen de vrije en onbelemmerde scheepvaart ter sprake kan komen.

Voor den uitvoer van de eerstgenoemde producten uit Engeland zijn uitvoerconsenten noodig. Bij de beoordeeling van eene aanvraag voor uitvoerconsenten wordt met verschillende factoren rekening gehouden. In de eerste plaats wordt nagegaan of de voorraad van het product, waarvoor het consent gevraagd is, groot genoeg is om den uitvoer te kunnen toestaan, zonder dat eene al te groote prijsstijging daarvan het gevolg wordt. In de tweede plaats wenscht men zekerheid te hebben, dat de producten of fabricaten daarvan niet in handen komen van den vijand. Om dit te beoordeelen houdt men rekening met de betrouwbaarheid van den exporteur in Engeland zoowel als van den importeur in het land van bestemming.

Bij de bepaling van de hoeveelheden, die voor uitvoer naar een bepaald land worden toegestaan, houdt men ten slotte rekening met hetgeen men uit dat land terug krijgt. Zoo werd in de eerste vijf maanden van 1915 te mijner beschikking gesteld, om over de verschillende exporteurs voor uitvoer naar Nederland te verdeelen, eene hoeveelheid van 8000 ton veevoedermiddelen per maand, zijnde 3000 ton meer per maand dan toen voor eenig ander neutraal land in dien tijd beschikbaar werd gesteld. Toen echter de uitvoer van vleesch en zuivelproducten uit Nederland naar Engeland verminderde, werd ook de voor Nederland beschikbare gestelde hoeveelheid veevoedermiddelen ten slotte teruggebracht op 1000 ton per maand en kreeg een der andere neutrale landen, dat veel vleesch en zuivelproducten aan Engeland leverde, de beschikking over 10.000 ton per maand. Dit geeft een denkbeeld van den invloed, dien onze verminderde uitvoer van landbouwproducten naar Engeland kan hebben op den aanvoer van veevoedermiddelen voor ons land. Gelijksoortige overwegingen gelden ook de beschikbaarstelling van zwavelzuren ammoniak voor uitvoer naar Nederland. Mocht het mij aanvankelijk na langdurige

onderhandelingen gelukken, eene toezegging te krijgen voor al den voor ons land noodzakelijken zwavelzuren ammoniak, zoo zie ik mij thans, in het begin van Febr., weder voor nieuwe moeilijkheden-geplaatst, klaarblijkelijk omdat men teleurgesteld is in de hoeveelheden levensmiddelen, die Nederland in de laatste maanden naar de Engelsche markt heeft gezonden. Behalve derhalve de finantiele zijde van eene verdeeling van de voor uitvoer beschikbare hoeveelheden landbouwproducten, dient men rekening te houden met onze eigen behoefte aan veevoedermiddelen en kunstmeststoffen voor zoover deze uit Engeland moeten worden betrokken. Bij bovenstaande uiteenzettingen heb ik uitsluitend op het oog gehad de tegenwoordige en toekomstige belangen van den handel in landbouwproducten van ons eigen land. Bijzondere sympathieën voor een der oorlogvoerende partijen zijn hierbij geheel buiten spel en zijn daarvan ook geheel onafhankelijk. Wij dienen ons hierbij op een zuiver neutraal standpunt te plaatsen, zonder echter onze eigen belangen uit het oog te verliezen.

Landbouw
TARWE-AANVOEREN.

Ter aanvulling van het artikel in ons vorig nummer, waarbij mededeeling werd gedaan van enkele van bevoegde zijde ontvangen inlichtingen inzake het tarwe-vraagstuk, volge hieronder een overzicht van het antwoord, dezer dagen door den Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel gegeven op een aantal vragen, hem gesteld door het Tweede Kamerlid, Mr. G. W. Sannes.

De heer Sannes had gevraagd, welke de oorzaken zijn van den geringen tarwevoorraad, tengevolge waarvan het voorschrift is uitgevaardigd, dat van 24 April af slechts bruin brood mag worden gebakken.

In zijn antwoord op deze vraag deelde de Minister mede, dat op 1 September de reservevoorraad tarwe 120.000 ton bedroeg, doch dat men besloten heeft dien te verminderen, toen uit de eerste aanvoeren van de wintertarwe van den oogst-1915 bleek, dat deze tarwe niet geschikt was om te worden bewaard. In verband daarmee werd 26.000 ton afgestaan aan de Commission for Relief in Belgium zonder dat door nieuwe bevrachting van scheepsruimte deze vermindering werd aangevuld. Verder werd van de beschikbare scheepsruimte in September en November 40.000 ton gebruikt voor rogge en bovendien werd 10.000 ton gerst verscheept.

Voor tarweverscheeping bleven de volgende hoeveelheden scheepsruimte beschikbaar:

in Augustus 1915.....	39.000 tons
„ September 1915.....	40.000 „
„ October 1915.....	20.000 „
„ November 1915.....	40.000 „
„ December 1915.....	50.000 „
later werd nog bevracht voor verscheeping:	
in Nov./Dec.	30.000 „
„ Januari 1916.....	53.000 „
„ Februari 1916.....	50.000 „

totaal bevrachten ook aangekocht 322.000 tons, waarvan de aankomst in Nederland tot einde Maart 1916 verwacht mocht worden.

De aanvoer van deze aangekochte hoeveelheid vond echter zeer onregelmatig plaats. Aangekomen zijn:

in September 1915.....	35.790 tons
„ October 1915.....	23.012 „
„ November 1915.....	47.306 „
„ December 1915.....	34.734 „
„ Januari 1916.....	61.465 „
„ Februari 1916.....	45.376 „
„ Maart 1916.....	36.040 „

totaal 283.723 tons.

Als redenen dezer onregelmatigheid en vertraging in de aanvoeren noemt de Minister over het algemeen

dezelfde omstandigheden, die daarvoor vroeger in dit blad zijn aangegeven, en wel, de lange reizen der stoomschepen, de aanhouding aan de Engelsche kust, mijnongelukken, etc. De Minister maakte nog speciaal opmerkszaam op de booten, die met salpeter onderweg van Chili, weken lang in Engeland zijn vastgehouden en dus niet tijdig konden uitvaren om tarwe te gaan laden. Toen nu nog door moeilijkheden bij het uitvaren der schepen uit de Nederlandsche havens de geregelde aanvoer van tarwe in April en Mei in gevaar werd gebracht, vond de Minister het wenschelijk de noodige voorzichtigheid te betrachten, die geleid heeft tot het voorschrift, dat slechts bruin brood mag worden gebakken.

Bij de beantwoording van een der overige vragen heeft de Minister er nog op gewezen, dat, daar gezorgd is voor de bevrachting van voldoende scheepsruimte, de achterstand in den tarwe-aanvoer automatisch wordt ingehaald, behoudens zee-evenementen en andere niet te voorzien omstandigheden. Reeds is met dit inhalen een begin gemaakt en ofschoon voor belading in Maart oorspronkelijk slechts scheepsruimte voor 64.000 tons was bevracht, welke hoeveelheid tarwe men hier dus in April mocht verwachten, is in April in werkelijkheid 82.000 tons tarwe aangekomen, gedeeltelijk aangevoerd met schepen, die eigenlijk reeds voor Maart zouden zijn beladen, indien zij niet door verschillende redenen waren vertraagd. Bovendien hebben verschillende reederijen, met wie de Regeering vrachtvereenkomsten had afgesloten, hunne scheepsruimte vroeger ter beschikking gesteld dan oorspronkelijk in de bedoeling lag. Ook hierdoor werd de tarweaanvoer bespoedigd en eindelijk heeft de Regeering volgens het antwoord des Ministers, nog de hand kunnen leggen op eenige spoedig voor belading gereed zijnde booten.

Tot deze laatste categorie rekent de Minister blijkbaar ook de booten, die eerst door den handel waren bevracht voor den aanvoer van veevoeder en die nu met behulp der Schepen-Uitvoerwet bestemd werden voor tarwe.

Schiffahrt
ZILVER.

Sedert in ons vorig nummer eenige regels aan dit metaal werden gewijd, heeft zich een nieuwe omstandigheid voorgedaan, die van zeer grooten invloed kan zijn: de Mexikaansche regeering heeft den uitvoer van goud en zilver uit dat land verboden.

Waar de reële waarde van den Mexikaanschen zilverdollar de nominale reeds te boven gaat, zooals in ons vorig nummer werd medegedeeld, is deze maatregel volkomen te begrijpen; voor de zilvermarkt is dit uitvoerverbod echter van verdere strekking dan alleen een belemmering van het versmelten van zilveren munten. Mexico neemt immers onder de zilverproduceerende landen de tweede plaats in, zoodat het uitvoerverbod een ernstige belemmering is voor het ter markt komen van aanzienlijke hoeveelheden nieuw geproduceerd zilver. Wanneer men in aanmerking neemt, dat Mexico ongeveer een derde van de wereldproductie voortbrengt, dan komt het belang van dezen maatregel duidelijk aan den dag.

Intusschen wordt het uitvoerverbod, naar de Commercial and Financial Chronicle mededeelt, belangrijk verzacht door het feit, dat zilverertsen nog steeds ten uitvoer zijn toegelaten. Desniettegenstaande zal toch de belemmering aanzienlijk zijn, daar nu het werk van de Mexikaansche smelterijen door anderen moet worden overgenomen, en het de vraag is, of die dat werk aan kunnen.

De Statist wijst op de noodzakelijkheid van meerdere zilverproductie in de Britsche Dominions, met name Australië en Canada. Wat de eerste kolonie betreft, hier werd steeds een aanzienlijke hoeveelheid zilvererts gewonnen, dat voornamelijk in Duitschland werd verwerkt; nu de oorlog de verbinding tusschen mijnen en smelters heeft verbroken, is ook de opbrengst van

dit land sterk achteruitgegaan. Genoemd weekblad verlangt in beide koloniën ingrijpen van de zijde der overheid om door meerdere productie aldaar het tekort van Mexico goed te maken.

De firma Samuel Montagu & Co. te Londen vermeldt in haar weekbericht nog een zeer opmerkelijke oorzaak van de prijsstijging op de zilvermarkt in de laatste weken: zij ontleent aan den National Review (Shanghai) het bericht, dat kooplieden in Shangtung en elders, „especially of a certain nationality”, koperen muntten opkoopten, om deze te versmelten en naar het buitenland uit te voeren. Daar deze handelwijze strijdig is met de wetten, hebben slechts weinig Chinezen zich hiermede ingelaten; toch moet het bedrijf wel eenige afmeting hebben aangenomen. Het is duidelijk, dat vermindering der hoeveelheid koperen muntten in China de behoefte aan zilvergeld zal doen toenemen.

WERELDPRODUCTIE VAN KUNSTMESTSTOFFEN.

Zooals te verwachten was, heeft door den oorlog ook de productie en de handel in kunstmeststoffen groote wijzigingen ondergaan. Over het geheel is de productie aanzienlijk gedaald, terwijl als rechtstreeksch gevolg daarvan de prijzen gestegen zijn. Van de wijzigingen in de productie wordt een beeld gegeven in onderstaande cijfers, welke aan de „Nachrichten zur landwirtschaftlichen Produktions- und Handelsstatistik” ontleend zijn:

Productie in tons van 1000 K.G.

	1913	1914	1915 (1ste halfj.)
Ruwe phosphaten.			
Vereenigde Staten ..	3.202.636	2.691.685	372.694
Algiers	461.030	355.140	101.909
Egypte	101.311	86.572	12.212
Tunis	2.284.678	1.443.514	225.171 ¹⁾
Angaur (Karol. eil.) ..	90.000	60.000	—
Kalizouten.			
Duitschland	1.126.070	1.166.600	948.600
Chilisalpeter.			
Chili	2.773.552	2.464.427	476.115
Kalksalpeter.			
Noorwegen	73.214	?	?

¹⁾ Drie maanden.

De uitvoeren der vermelde meststoffen uit de onderscheiden productielanden verhouden zich over de aangegeven tijdstippen als volgt:

Uitvoeren in tons van 1000 K.G.

	1913	1914	1915 (1ste halfj.)
Ruwe phosphaten.			
Uit Vereen. Staten ..	1.388.432	979.585	244.280 ¹⁾
„ Algiers	438.601	355.140	101.909
„ Egypte	64.183	86.572	12.212
„ Tunis	2.018.434	1.443.514	225.171 ²⁾
Kalizouten.			
Uit Duitschland	519.540	531.300	386.430
Chilisalpeter.			
Uit Chili	2.739.530	1.847.586	231.028
Kalksalpeter.			
Uit Noorwegen	70.927	75.034	20.322 ³⁾

¹⁾ Of elf maanden, tot 1 Juni 1915.

²⁾ Drie maanden. ³⁾ Vijf maanden.

De vermindering der wereldproductie van kunstmeststoffen is te meer te betreuren, daar zij plaats vindt tijdens een periode van grootere behoefte aan voedsel, terwijl een intensiever bemesting althans voor een deel een compensatie zou kunnen vormen voor de minder zorgvuldige bewerking van den bodem in zoo tal van landen, die door den oorlog een zeldzaam groot aantal werkrachten aan den landbouw onttrokken zien. Evenwel was uit den aard der zaak aan die vermindering van productie niet te ontkomen.

Krijgsdoeleinden leggen beslag op geweldige hoeveelheden zwavelzuur; de superphosphaatfabrieken hebben allerwege te worstelen met schaarschte en duurte van dit artikel, hetwelk zij behoeven voor het oplos-

baar maken der phosphaten; bovendien is door de hooge vrachten ook de eigenlijke grondstof, de phosphaten zelf, zeer in prijs gestegen. Verscheppingen uit het hoofdproductieland, Florida, zijn dientengevolge niet meer loonend en Amerika exporteert dus niet meer naar Europa; aan de ontginning der phosphaatlagen op Angaur, dat tot de Karolinen — Duitsch bezit — behoort, heeft de oorlog vanzelf een eind gemaakt; en Frankrijk heeft te zeer met gebrek aan scheepsruimte te worstelen dan dat het veel aandacht aan den aanvoer van phosphaten uit Algiers en Tunis zou kunnen wijden.

Chili, dat in de eerste oorlogsmaanden allerlei financieele moeilijkheden doorleefde, ziet thans eveneens door de hooge vrachtprijzen den afzet van salpeter naar Europa beperkt; voorts is een der belangrijke afzetgebieden — Duitschland — door de blokkade der entente onbereikbaar. De beteekenis daarvan springt in het oog, als men weet, dat in 1913 Duitschland 774.298 ton en in 1912 812.898 ton Chilisalpeter importeerde en daarvan voor een deel ook Oostenrijk en Rusland voorzag, die nu natuurlijk langs dezen weg evenmin iets ontvangen.

Insgelijks is de blokkade-politiek oorzaak, dat de afzet der kalizouten ontzaglijk gedaald is. Duitschland, dat vrijwel het monopolie hiervan had, zond in normale jaren $\frac{2}{3}$ van zijn totalen export naar Amerika of naar de landen, waarmee het nu in oorlog is. Zo gingen van de in 1912 geëxporteerde 1.300.456 ton kalizouten 848.170 ton naar Engeland, Frankrijk, Rusland of Amerika; in 1913 was van de 1.676.148 ton zelfs niet minder dan 1.300.456 ton voor genoemde landen bestemd. In de eerste oorlogsmaanden ging de export naar Amerika — het hoofdafzetgebied — nog zowat door, maar dien export beëindigde Duitschland zelf spoedig, toen het bemerkte, dat deze zouten grondstof vormden voor de ontplofbare stoffen, die de Vereenigde Staten aan de geallieerden leveren; later weer maakten de geallieerden allen export overzee onmogelijk.

In hoofdzaak is de verminderde wereldproductie dus te wijten aan belemmering van import en export; het gebrek aan scheepsruimte heeft bovendien het kwaad nog verergerd.

Büchmann

INGEZONDEN STUKKEN.

EEN NEDERLANDSCH HOOGOVENBEDRIJF.

Geachte Redactie,

In de Economisch-Statistische Berichten van 26 April 1916 is een mededeeling opgenomen, waarin wordt gezegd, dat het Hoofdbestuur der Maatschappij van Nijverheid voornemens is, op de algemeene vergadering, in Juni a.s. te houden, een voorstel ter tafel te brengen, om een adres te richten tot H. M. de Koningin, met verzoek, van staatswege een onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheid en de mogelijkheid van een Nederlandsch Hoogovenbedrijf annex Walswerk, en, zoo dit onderzoek tot een bevestigend antwoord mocht leiden, tevens naar de beste wijze van exploitatie.

Wat mag de reden zijn, dat het Hoofdbestuur der Maatschappij van Nijverheid het indienen van dit voorstel ter algemeene vergadering overweegt, waardoor het zich onmachtig verklaart, bovenbedoeld onderzoek zelf ter hand te nemen, en het aan den Staat opgedragen wenst te zien?

Ligt het niet veeleer op den weg der Maatschappij van Nijverheid — alvorens zulk een voorstel te doen — te onderzoeken, of Nederlandsche financieele instellingen, kooplieden en industriëelen bereid gevonden zullen worden, mede te werken tot de samenstelling eener commissie, die zich tot taak stelt, de mogelijkheid der exploitatie na te gaan?

Waar het hier een groot bedrijf betreft, waarvan de financieele en handelsgedeelten; indien niet groter,

minstens zoo groot zijn als het technische gedeelte, rijst de vraag: wáár zal men betere gegevens voor een onderzoek als bovenvermeld kunnen bekomen, dan bij genoemde Nederlandsche particulieren?

Aangenomen dat het onderzoek van staatswege zou plaats hebben, dan zal dit niet kunnen geschieden door één der Bureaux der Bedrijven, daar het personeel door voortdurende uitbreidingen van Gouvernementsbedrijven in Nederland en Nederlandsch Indië met werk overladen is. De Staat zal dus verplicht zijn, daarvoor een nieuwe afdeeling te stichten, en daar bovendien de techniek van het Hoogovenbedrijf bij de Nederlandsche ingenieurs nog weinig bekend is, zullen daarvoor buitenlandsche krachten in dienst genomen moeten worden.

Voor een goêd bestudeerd gedocumenteerd plan van exploitatie, dat op den steun van den Staat en der burgers kan rekenen, is — behalve technici — bewaam personeel noodig, ter bestudeering der financiële en handelsgedeelten en arbeidstoestanden.

Wenscht men onder de huidige omstandigheden, dat deze omvangrijke taak van staatswege ten uitvoer gelegd zal worden, dan zal een oplossing van het vraagstuk „Een Hoogovenbedrijf annex Walswerk in Nederland” niet spoedig verwacht kunnen worden.

Het Hoofdbestuur der Maatschappij van Nijverheid, de indiening van zijn voorstel overwegende, moet de moeilijkheden, aan het onderzoek van staatswege verbonden, ingezien hebben. Waarom maakt het zich echter de mededeeling door ondergeteekende aan den heer Dufour, lid van het bestuur van het Departement Haarlem, verstrekt, n.m. dat een financiële instelling, alsmede eenige industriëlen in Nederland belangrijken financiële steun voor dit onderzoek hebben toegezegd, niet ten nutte?

Ondergeteekende acht zich op grond van het door hem aan den heer F. C. Dufour medegedeelde gerechtigd, tot het opwerpen van de hierboven gestelde vragen. Met het feit voor oogen, dat Nederlanders, die het belangrijke van dit aan de orde zijnde vraagstuk begrijpen, financiële steun voor een onderzoek hebben toegezegd, mag de Maatschappij van Nijverheid geacht worden in staat te zijn gesteld:

1. daartoe noodig gesalarieerd personeel aan te nemen;
2. uit die Nederlanders, welke het onderzoek financieel zullen steunen, een voldoende aantal verschillende krachten voor de samenstelling eener commissie bijeen te brengen.

De exploitanten van een Hoogovenbedrijf annex Walswerk in Nederland kunnen gedurende jaren verzekerd zijn van den moreelen steun van alle Nederlandsche financiers, kooplieden en industriëlen, wanneer die tot de vorming van zulk een bedrijf hebben medegewerkt.

Wanneer een degelijk, goed gedocumenteerd plan voor een Nederlandsch Hoogovenbedrijf annex Walswerk gereed is, laat het Hoofdbestuur van de Maatschappij van Nijverheid het dan aan H. M. de Koningin zenden, vergezeld van een adres, waarin steun van staatswege voor de oprichting wordt gevraagd. Men kan er zich van overtuigd houden, dat onze Koningin een dergelijk nationaal bedrijf even krachtig financieel zal steunen, als wijlen Z. M. Koning Willem I in 1817 deed bij de oprichting der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij (thans Maatschappij voor Scheeps- en Werktuigbouw Feijenoord), de eerste hier te lande. (Zie Tijdschrift voor Economische Geografie, No. 4, 1916.)

Den Nederlanders geef ik den raad, spoedig maatregelen te beramen in het bovengenoemde, daar het reeds zoover met den Nederlandschen Industrieel gekomen is, dat hij verplicht is, mannen van vreemde nationaliteit te ontvangen en omtrent zijn zaken uitleg te geven, aan wien en waarvoor de producten geleverd worden, waartoe hij de grondstoffen moet importeeren.

W. BRAAT Jr.

REGEERINGSMAATREGELEN'OP HANDELSGEBIED.

Uitvoerverboden. Verboden is de uitvoer van *gedroogde zuidvruchten* en die van *honden*. Laatstgenoemd verbod is uitgevaardigd om te voorkomen, dat hier te lande gebrek zou kunnen ontstaan aan honden, geschikt voor de bespanning van mitrailleurs.

Commissie van advies voor uitvoerconsenten. Door den Minister van Landbouw enz. is ingesteld een commissie van advies inzake het verleenen van uitvoerconsenten aan fabrikanten van of handelaren in producten van bedrijven, die gedurende den oorlogstoestand werden opgericht of uitgebreid.

Maïsdistributie. Voor de Meilevering van regeeringsmaï kan niet meer dan 25 pCt. van de aangevraagde hoeveelheden worden toegewezen aan hen, wier aanvragen geldig zijn verklaard; over de vorige maand bedroeg dit percentage 30.

Regeeringsdistributie van veevoederartikelen. Met ingang van 15 dezer zal de aanvoer en de distributie van veevoederartikelen (gerst, haver, lijnkoeken en dergelijke) uitsluitend van regeeringswege geschieden. Elders in dit blad wordt deze maatregel nader besproken.

Uitvoer van suikerhoudende goederen naar de Nederlandsche koloniën. De Minister van Landbouw heeft zich voornog bereid verklaard, vrijstelling te verleenen van de verplichting tot overlegging van uitvoercertificaten voor suiker bij export van suikerhoudende goederen naar de Nederlandsche koloniën. Die vrijstelling kan echter alleen worden verleend voor den voorraad verwerkte suiker op 31 Maart j.l.; uitvoer van na dien datum verwerkte artikelen wordt alleen dan toegestaan, wanneer de fabrikant zijn kwantum van de overeenkomstige periode van 1913 niet overschrijdt.

Verstreking van levensmiddelen. Ingediend is een wetsontwerp tot verhooging van het Xe Hoofdstuk der Staatsbegroting voor het loopende dienstjaar (Landbouw) met f 20 millioen, als bijdrage in de kosten voor de gemeenten voor de verstreking van levensmiddelen, daaronder begrepen brood en melk. De bedoeling is, dat voor zoover de gemeenten deze artikelen mochten wenschen te verstrekken tegen lagere prijs dan waarvoor ze van regeeringswege of vanwege de verschillende producentenverenigingen beschikbaar worden gesteld, het rijk $\frac{1}{4}$ van de daaruit voor de gemeenten voortspruitende kosten voor zijn rekening zou nemen, terwijl de gemeenten het overblijvende $\frac{3}{4}$ zelf moeten dragen. In de wijze van distributie zouden de gemeenten volkomen vrij worden gelaten.

MAANDCIJFERS.

ENGELSCH-STATISTIEK over April 1916.

	INVOER.		UITVOER.	
	Waarde in duizend p. st.	Vermeerd. in % van Apr. 1915.	Waarde in duizend p. st.	Vermeerd. in % van Apr. 1915.
Voedings- en genotmidd.	32.331	+ 8,1	2.543	+ 27,2
Grondstoffen	26.289	— 7,5	4.666	— 1,9
Fabrikaten	16.892	+ 7,9	28.023	+ 14,7
Andere goederen	174	— 36,2	1.586	+ 59,8
Wederuitvoer van ingevoerde goederen			8.093	— 18,7
Totaal April 1916	75.686	+ 2,8	44.911	+ 6,6
Totaal April 1915	73.639		42.127	
Totaal April 1914	61.625		50.736	

STATISTIEKEN EN OVERZICHTEN.

N.B. *** beteekent: Cijfers nog niet ontvangen.

GELDKOERSEN.

I. BANKDISCONTO'S.

	13 Mei 1916	20 Juli 1914
Ned. (Disc. Wissels. 4 1/2 sedert 1 Juli '15		3 1/2 sedert 23 Mrt. '14
Bank (Bel. Binn. Eff. 4 1/2 " 1 " '15		4 " 23 " '14
(Vrsch. in R.C. 5 1/2 " 19 Aug. '14		5 " 23 " '14
Bank of England.. 5 " 8 " '14		3 " 29 Jan. '14
Deutsche Reichsbk. 5 " 23 Dec. '14		4 " 5 Febr. '14
Banque de France. 5 " 20 Aug. '14		3 1/2 " 29 Jan. '14
Oostenr. Hong. Bk. 5 " 12 Apr. '15		4 " 12 Mrt. '14
Russische Staatsbk. 6 " 29 Juli '14		5 " 1 Apr. '14
Nat. Bank v. Denem. 5 " 10 " '15		5 " 6 Febr. '14
Zweedsche Rijksbk. 5 1/2 " 5 Jan. '15		4 1/2 " 6 " '14
Zwitsersche Nat. Bk. 4 1/2 " 2 " '15		3 1/2 " 19 " '14
Bank van Italië.. 5 1/2 " 10 Nov. '14		5 " 9 Mei '14
Feder. Res. Bk. N.Y. 3-5 " 4 Febr. '15		—
Javasche Bank.... 3 1/2 " 1 Aug. '09		3 1/2 " 1 Aug. '09

II. OPEN MARKT.

Data	Amsterdam		Londen Part. disconto	Berlijn Part. disconto	Parijs Part. disc.	N. York Call- money
	Part. disconto	Prolon- gatie				
13 Mei '16	—	3 3/4	4 10/32	4 1/4-5/8	—	1 3/4-2
8-13 " '16	2-3	3 1/4-4 1/2	4 10/32	4-5/8	—	1 3/4-2 1/2
1-6 " '16	1 3/4-2 3/8	3 1/2-4	4 10/32	4-3/4	—	2 1/4-1 1/2
25-29 Ap. '16	1 1/2-7/8	4-1/2	4 10/32	3 3/4-4 3/4	—	2-1/2
10-15 M. '15	—	4-1/4 1)	2 7/8	—	—	1 3/4-2 1/8
11-16 M. '14	3-1/8	2 3/4-3 1/4	2 7/8	2 5/8-3/4	2 3/4	1 3/4-2
20-24 Jul. '14	3 1/8-3/10	2 1/4-3/4	2 1/4-3/4	2 1/8-1/2	2 3/4	1 3/4-2 1/2

1) Noteeringen van de Ver. v. d. Effectenhandel en de Prolongatievereeniging door elkander.

WISSELKOERSEN.

I. KOERSEN IN NEDERLAND.

Voor Londen, Berlijn en Parijs worden voorloopig ook de dagelijkse noteeringen te Amsterdam opgenomen. De dagelijkse koersen op New York en de laagste en hoogste der week zijn aan particuliere opgaven ontleend.

Data	Londen	Berlijn	Parijs	New York
8 Mei 1916 ..	11.61	45.97 1/2	41.22 1/2	2.43 1/4
9 " 1916 ..	11.66 1/2	45.70	41.25	2.43 1/2
10 " 1916 ..	11.60	45.35	41.05	2.43
11 " 1916 ..	11.50 1/4	44.80	40.60	2.41
12 " 1916 ..	11.47	45.10	40.50	2.41
13 " 1916 ..	11.51 1/2	45.15	40.60	2.41 1/2
Laagste der week	11.41 1/2	44.70	40.40	2.39 1/2
Hoogste " "	11.69	46.07 1/2	41.40	2.44
6 Mei 1916 ..	11.66 1/2	46.02 1/2	41.50	2.43
29 April 1916 ..	11.38	44.20	40.25	2.38 1/2
Muntpariteit ..	12.10 3/8	59.26	48.—	2.48 3/4

Data	Zwitser- land	Wenen	Kopen- hagen	Stock- holm	Batavia telegrafisch
13 Mei 1916	46.30	31.30	74.40	74.60	98-3/4
Laagste d. w.	46.10	31.—	74.10	74.10	—
Hoogste " "	47.20	31.90	75.35	75.35	—
6 Mei 1916	47.20	31.90	75.25	75.25	98-3/4
29 April 1916	46.—	30.60	72.45	72.45	98-3/4
Muntpariteit	48.—	50.41	66.67	66.67	100

OVERZICHT.

De vaste stemming der laatste weken op de Buitenlandsche wisselmarkt heeft deze week weder plaats gemaakt voor een flauwe. Alle koersen liepen snel terug, zoodat Londen voor 11.41 1/2 werd verhandeld, Berlijn een oogenblik voor 44.70 was aangeboden en Parijs op 40.40 verkrijgbaar was. Vrijdag-

middag was de stemming echter weder iets beter en Zaterdag kon weder een tamelijk herstel intreden, zoodat de daling ten slotte tot circa 2 % beperkt bleef. Ook de koersen voor Skandinavië, Zwitserland en New York waren lager. De daling was hier echter nog iets geringer; vooral Skandinavië bleef nog steeds sterk gezocht.

II. KOERSEN TE NEW YORK.

Data	Cable Londen (in \$ per £)	Zicht Parijs (in frs. p. \$)	Zicht Berlijn (in cents p. Rm. 4)	Zicht Amsterd. (in cents per gld.)
13 Mei 1916 ..	4.76.40	5.94	77 1/4	—
Laagste d. week..	4.76.40	5.94	76 3/4	40 3/4
Hoogste " "	4.76.50	5.94 3/4	77 1/2	41 5/8
6 Mei 1916 ..	4.76.35	5.94	76 1/4	41 1/4
29 April 1916 ..	4.76.90	5.93	74 7/8	41 3/4
Muntpariteit....	4.86.67	5.18 1/4	95 1/4	40 3/10

III. KOERSEN VAN DE VOLGENDE PLAATSEN OP

LONDEN.

Plaatsen en Londen	Noteerings- eenheden	29 Apr. 1916	6 Mei 1916	Week 8-12 Mei		12 Mei 1916
				Laagste	Hoogste	
Italië	Lires p. £	30.10	30.10	30.15	30.85	30.15
Madrid	Peset. p. £	24.25	24.12	24.10	24.30	24.30
Lissabon	d. p. escudo	34 3/8	34 3/8	34 3/8	34 1/2	34 1/2
Petrograd ..	R. p. £ 10	156	154 1/2	155 1/4	156	155 1/4
Alexandrië ..	Piast. p. £	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10	97 7/10
Calcutta	sh/d.p.rup.	1/4 1/10	1/4 1/10	1/4 1/8	1/4 1/8	1/4 1/8
Singapore ..	id. p. \$	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 7/32	2/4 7/32
Yokohama ..	id. p. yen	2/1 1/4	2/1 1/4	2/1 1/4	2/1 1/4	2/1 1/4
Hongkong ..	id. p. \$	2/2	2/3 3/8	2/2 7/8	2/4 1/8	2/3
Shanghai ..	id. p. tael	3/0 1/4	3/3	3/1	3/4	3/2 1/4
Montreal....	\$ per £	4.79	4.78 1/2	4.78	4.78 1/2	4.78
B. Aires 90 d.	d.p.gd.pes.	49 7/32	49 3/10	49 3/32	49 3/32	49 3/32
Valparaiso ..	d.p.pap.p.	8 3/8	8 3/8	8 1/10	8 3/8	8 3/8
Montevideo ..	d. p. peso	53 1/2	53 3/10	53 3/10	53 3/10	53 3/10
R.d.Janeiro ..	d. p. milr.	11 13/10	11 27/32	11 7/8	12 1/10	12 1/10

GOUDE EN ZILVER.

GOUDBEWEGING BIJ DE BANK OF ENGLAND.

Week van 4-10 Mei 1916.

(In duizenden p.s.t.)

In.	Uit.
Baren	Continent .....
1834	315
Sovereigns	Koloniën .....
225	—
Vreemde munt	U. S. A. ....
—	—
Koloniën	Zuid-Amerika .....
—	4
Diversen	Baren en diversen .....
—	202
Per saldo uitgevloed ..	Per saldo ingevloed ..
—	1538
2059	2059

ZILVER.

Na een reactie in de eerste dagen der week, toen de notering door winstnemingen tot 35 1/10 terugviel, is de willige stemming weer opnieuw ingetreden en kon het verlies weer volkomen worden ingehaald. Volgens de firma Sam. Montagu & Co. had de daling in het begin der week deze uitwerking, dat veel speculatieve Indische houders hun positie liquideerden, waardoor de markt gezonder werd. Tot de stijging in de laatste dagen werkte het Mexikaansche verbod van zilveruitvoer krachtig mede.

De voorraad te Bombay is deze week van 4200 tot 5800 baren gestegen; de Indian Currency Returns toonen echter steeds verminderende zilvervoorraden.

Notering te Londen.

te New York.

13 Mei 1916	36 15/16	77 1/8
6 " 1916	36 15/16	76 3/4
15 Mei 1915	23 11/16	50
16 Mei 1914	26 7/8	58 1/2
20 Juli 1914	24 15/16	54 1/8

NEDERLANDSCHE BANK.

VERKORTE BALANS OP 13 MEI 1916.

Activa.		
Binnenl. Wis- sels, Prom., enz. in disc.	H.-bk. f 12.548.524,26 B.-bk. „ 400.370,52 Ag.sch. „ 17.910.089,22 1/2	f 30.858.984,00 1/2
Papier o. h. Buitenl. in disconto	Idem eigen portef. f 8.567.845,—	„ 8.567.845,—
Af: Verkocht maar voor de bk. nog niet afgel.	—	—
Beleeningen incl. vrsch. in rek.-crt. op onderp.	H.-bk. f 25.458.521,91 B.-bk. „ 4.941.721,74 1/2 Ag.sch. „ 48.416.490,01	f 78.816.733,66 1/2
Op Effecten	f 75.027.633,66 1/2	„ 78.816.733,66 1/2
Op Goederen en Spec.	„ 3.789.100,—	„ 3.861.154,84
Voorschotten a. h. Rijk	—	„ 3.861.154,84
Munten Muntmateriaal	Munt, Goud f 70.448.385,— Muntmat. Goud „ 465.355.503,—	f 535.803.888,—
Munt, Zilver, enz.	„ 1.924.599,19 1/2	„ 537.728.487,19 1/2
Muntmat. Zilver	—	—
Effecten	Bel. v. h. Res.fonds. f 4.900.813,94 id. van 1/3 v. h. kapit. „ 3.923.998,50	„ 8.824.812,44
Geb. en Meub. der Bank	—	„ 1.600.000,—
Diverse rekeningen	—	„ 56.202.801,22
		f 726.460.818,36 1/2
Passiva.		
Kapitaal	f 20.000.000,—	„ 5.000.000,—
Reservefonds	—	„ 644.037.370,—
Bankbiljetten in omloop	—	„ 3.712.466,99 1/2
Bankassignatiën in omloop	—	„ 46.452.501,20 1/2
Rekening-Courant saldo's:	Van het Rijk. f — Van anderen „ 46.452.501,20 1/2	„ 46.452.501,20 1/2
Diverse rekeningen	—	„ 7.258.480,16 1/2
		f 726.460.818,36 1/2

Beschikbaar metaalsaldo f 398.116.282,24 1/2
Op de basis van 2/3 metaaldekking „ 260.275.814,60 1/2
Minder bedrag aan bankbiljetten in omloop dan waartoe de Bank gerechtigd is „ 1.990.581.411,22 1/2

Bij vergelijking met den vorigen weekstaat blijken de volgende verschillen:

	Meer	Minder
Disconto's	—	70.407.552,56 1/2
Buitenlandsche wissels	9.893,—	—
Beleeningen	—	11.478.602,14 1/2
Goud	2.926.459,04	—
Zilver	127.594,99 1/2	—
Bankbiljetten	—	20.335.855,—
Part. Rek.-Crt. saldo's	—	10.457.315,07 1/2

N.B. Uit de bekendmaking van den Minister van Financiën blijkt, dat uitstonden op:

	6 Mei 1916	13 Mei 1916
Aan schatkistpromessen..	f 140.640.000,—	f 68.790.000,—
waarvan rechtstreeks bij de Ned. Bank geplaatst	„ 79.000.000,—	„ 8.000.000,—
Aan schatkistbiljetten ..	„ 82.208.000,—	„ 67.126.000,—
Aan zilverbons ..	„ 9.182.485,—	„ 9.030.650,—

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden gulden.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischbare schulden
13 Mei 1916	535.804	1.925	644.037	46.453
6 „ 1916	532.877	1.797	664.373	98.044 ¹⁾
29 April 1916	529.896	1.873	681.864	76.688
22 „ 1916	528.602	1.541	651.675	92.819
15 „ 1916	523.023	1.727	654.425	86.346
8 „ 1916	520.251	1.940	656.732	76.671
1 „ 1916	517.104	3.768	647.174	84.056
25 Maart 1916	510.546	4.059	588.443	108.222
18 „ 1916	509.469	4.799	582.430	105.608
11 „ 1916	501.676	4.624	582.678	93.388
4 „ 1916	495.530	4.798	586.149	79.686
26 Febr. 1916	495.113	5.249	577.978	104.746
19 „ 1916	489.740	5.261	575.339	97.068
15 Mei 1915	308.859	2.218	483.113	49.063
16 Mei 1914	162.089	8.348	323.504	9.272
25 Juli 1914	162.114	8.228	310.437	6.198

¹⁾ Waarvan Rek.-Crt. saldo van het Rijk f 34.492.000,—.

Data	Disconto's		Beleeningen	Beschikbaar Metaal-saldo	Dek-kings-percentage
	Totaal	Hiervan Schatkist-promessen rechtstreeks			
13 Mei 1916	30.859	8.000	78.817	398.116	77
6 „ 1916	101.267	79.000	90.295	381.418	70
29 April 1916	100.679	79.000	79.128	379.285	70
22 „ 1916	94.275	73.000	74.023	380.477	71
15 „ 1916	95.662	74.000	74.018	375.835	71
8 „ 1916	90.536	68.000	73.831	374.300	71
1 „ 1916	92.601	71.000	72.458	373.931	71
25 Maart 1916	72.541	52.000	68.700	375.178	74
18 „ 1916	67.771	47.000	68.867	375.971	75
11 „ 1916	65.164	44.000	69.403	370.408	75
4 „ 1916	61.380	40.000	71.227	366.489	75
26 Febr. 1916	74.138	52.500	73.631	363.148	73
19 „ 1916	74.665	52.500	74.116	359.857	74
15 Mei 1915	62.028	7.000	159.920	204.249	58
16 Mei 1914	71.316	5.000	70.892	37.160 ¹⁾	51
25 Juli 1914	67.947	14.300	61.686	43.521 ¹⁾	54

¹⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

NB. Bedrag der stortingen op de 4 1/2 % Staatsleening 1916 tot en met 13 Mei: f 121.774.500,—.

JAVASCHE BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden Gulden.)

Data	Goud	Zilver	Bankbiljetten	Andere opeischb. schulden
4 Mrt 1916	48.293	33.232	141.050	30.659
26 Febr. 1916	48.424	32.793	139.721	30.778
19 „ 1916	48.696	32.207	140.339	30.300
12 „ 1916	47.930	32.197	140.529	28.150
6 Mrt 1915	25.913	28.217	120.495	17.247
7 Mrt 1914	25.942	28.167	112.340	9.137
25 Juli 1914	22.057	31.907	110.172	12.634

Data	Dis-conto's	Wissels, buiten N.-Ind. betaalbaar	Beleeningen	Diverse rekeningen ¹⁾	Beschikbaar metaal-saldo	Dek-kings-percentage
4 Mrt 1916	6.098	16.901	44.842	26.606	47.183	48
26 Febr. 1916	5.993	17.020	44.260	26.179	47.118	48
19 „ 1916	6.023	16.707	44.390	26.910	46.775	47
12 „ 1916	6.023	17.324	44.354	26.066	46.192	48
6 Mrt 1915	5.624	7.884	37.503	6.236	26.581	39
7 Mrt 1914	6.073	11.687	42.071	2.980	5.518 ²⁾	45
25 Juli 1914	7.259	6.395	47.934	2.228	4.842 ²⁾	44

¹⁾ Sluitpost der activa.

²⁾ Op de basis van 2/3 metaaldekking.

SURINAAMSCH E BANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden guldens.)

Data	Metaal	Circulatie	Ander opsch. schulden	Disconto's	Div. rekeningen 1)
26 Feb. 1916....	915	889	1.069	919	694
19 " 1916....	889	889	1.058	919	678
12 " 1916....	886	922	1.021	924	663
5 " 1916....	858	935	1.032	917	686
27 Feb. 1915....	1.324	910	1.158	806	472
28 Feb. 1914....	678	1.058	444	737	318
25 Juli 1914....	645	1.100	560	735	396

1) Sluitpost der activa.

BUITENLANDSCHE BANKSTATEN.

Aan het eind van ieder kwartaal wordt een overzicht gegeven van enkele niet wekelijks opgenomen bankstaten.

I. BANK OF ENGLAND.

WEEKSTAAT VAN 10 MEI 1916.

ISSUE DEPARTMENT.

Notes issued.. £ 76.631.030	Government Deb. £ 11.015.100
	Other securities,, 7.434.900
	Gold coin and bullion.....,, 58.181.030
£ 76.631.030	£ 76.631.030

BANKING DEPARTMENT.

Capital..... £ 14.553.000	Government securities.. £ 33.187.474
Rest.....,, 3.123.747	Other securities,, 79.409.760
Public deposits,, 54.833.814	Notes.....,, 42.204.900
Other deposits,, 83.441.906	Gold and silver coin.....,, 1.181.697
Seven-day and other bills..,, 31.364	
£ 155.983.831	£ 155.983.831

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens de cijfers der door de Regeering uitgegeven currency notes van 1 £ en 10 sh. met het bedrag der gouddekking en der tot dekking aangewezen Government securities. De publicatie dezer cijfers geschiedt sedert 26 Augustus 1914.

(In duizenden p. st.)

Data	Metaal	Circulatie	Currency Notes.		
			Bedrag	Goudd.	Gov. Sec.
10 Mei 1916	59.363	34.426	116.562	28.500	83.677
3 " 1916	57.469	34.333	117.160	28.500	83.677
26 Apr. 1916	58.924	34.103	116.244	28.500	75.718
19 " 1916	57.965	34.032	113.742	28.500	75.718
12 Mei 1915	63.628	35.003	43.519	28.500	8.623
13 Mei 1914	35.806	28.703	.....	.....	.....
22 Juli 1914	40.164	29.317	.....	.....	.....

Data	Gov. Sec.	Other Sec.	Public Depos.	Other Depos.	Re-serve	Dek-kings-percentage 1)
10 Mei 1916	33.187	79.410	54.834	83.442	43.387	31 3/8
3 " 1916	33.188	77.377	48.444	86.024	41.587	30 7/8
26 Apr. 1916	33.188	88.397	61.722	85.472	43.271	29 3/8
19 " 1916	33.188	87.906	59.179	86.646	42.383	29 1/8
12 Mei 1915	51.043	143.073	127.864	95.615	47.076	21
13 Mei 1914	11.047	38.457	18.611	38.774	25.554	44 1/2
22 Juli 1914	11.005	33.633	13.735	42.185	29.297	52 3/8

1) Verhouding tusschen Reserve en Deposits.

II. DEUTSCHE REICHSBANK.

STAAT VAN 6 MEI 1916.

De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

Metallbestand	Mk. 2.502.188.000
davon Goldbestand	" 2.462.507.000
Reichs- und Darlehenskassenscheine....	" 878.295.000
Noten anderer Banken.....	" 14.117.000
Wechsel	" 5.051.916.000
Lombardforderungen	" 10.861.000
Effekten.....	" 38.091.000
Sonstige Aktiva.....	" 361.380.000
Grundkapital.....	" 180.000.000
Reservefonds	" 85.471.000
Notenumlauf.....	" 6.642.205.000
Sonstige täglich fällige Verbindlichkeiten	" 1.642.134.000
Sonstige Passiva	" 307.038.000

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

Onderstaand overzicht bevat tevens het cijfer der uitgegeven Darlehenskassenscheine. De Scheine, welke niet in kas zijn bij de Reichsbank, circuleeren grotendeels onder het publiek. De Darlehenskassen zijn ingesteld op 11 Augustus 1914.

(In duizenden Mark)

Data	Metaal	Daarvan Goud	Kassen-scheine	Circu-latie	Dek-kings-percentage 1)
6 Mei 1916	2.502.188	2.462.507	878.295	6.642.205	51
29 Apr. 1916	2.503.901	2.461.702	938.972	6.696.911	51
22 " 1916	2.503.783	2.461.470	990.700	6.479.366	54
15 " 1916	2.504.784	2.461.070	809.227	6.534.347	51
7 Mei 1915	2.421.808	2.373.348	629.305	5.242.302	58
7 Mei 1914	1.655.946	1.326.761	68.340	2.006.450	86
23 Juli 1914	1.691.398	1.356.857	65.479	1.890.895	93

1) Dekking der circulatie door metaal en Kassenscheine.

Data	Wissels	Rek. Crt.	Darlehenskassenscheine	
			Totaal uitgegeven	In kas bij de Reichsbank
6 Mei 1916	5.051.916	1.642.134	2.099.200	839.700
29 Apr. 1916	5.138.099	1.736.894	2.158.900	900.500
22 " 1916	4.717.636	1.649.580	2.200.600	963.600
15 " 1916	5.226.117	1.857.823	2.029.000	771.400
7 Mei 1915	3.849.706	1.484.427	1.284.000	610.000
7 Mei 1914	863.563	837.345	.....	.....
23 Juli 1914	750.892	943.964	.....	.....

III. BANQUE DE FRANCE.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

De met * geteekende posten komen eerst sedert 28 Jan. 1915 in den weekstaat voor. De biljetten zijn sedert den oorlog niet inwisselbaar.

(In duizenden francs.)

Data	Gouu	Zilver	* Te goed in het buitenland	Wissels	* Uitgestelde wissels
11 Mei 1916	4.715.060	358.623	780.680	394.834	1.552.720
4 " 1916	4.811.032	356.191	697.636	445.678	1.567.296
27 Apr. 1916	4.803.571	358.945	769.459	403.137	1.582.109
20 " 1916	4.899.442	359.701	735.935	418.905	1.599.655
13 Mei 1915	4.127.010	376.525	833.096	220.339	2.524.227
14 Mei 1914	3.674.320	629.420	.....	1.435.060	—
23 Juli 1914	4.104.390	639.620	.....	1.541.080	—

Data	Belcening	* Buitger. voorsch. ald. Staat	Bank-biljetten	Rek. Crt. Particu-lieren	Rek. Crt. Staat
11 Mei 1916	1.222.263	7.400.000	15.432.465	1.980.221	48.463
4 " 1916	1.219.124	7.100.000	15.423.122	2.040.139	32.623
27 Apr. 1916	1.218.893	7.200.000	15.278.000	2.091.927	42.987
20 " 1916	1.223.768	7.100.000	15.239.423	2.036.614	77.855
13 Mei 1915	654.636	5.400.000	11.715.219	2.289.874	72.746
14 Mei 1914	743.210	—	5.844.210	692.760	149.170
23 Juli 1914	769.400	—	5.911.910	942.570	400.590

IV. RUSSISCHE STAATSBANK.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

De post „Schatkistbiljetten“ komt eerst sedert 14 November 1914 n. st. in den weekstaat voor. De biljetten zijn niet inwisselbaar.

(In millioenen Roebel).

Data n. st.	Goud	Te goed ijh buitenland	Zilver en pasmunt	Schatkist- biljetten	Circulatie
6 Mei 1916..	1.630	1.124	60	3.700	6.227
29 April 1916..	1.629	1.229	59	3.762	6.254
21 „ 1916..	1.626	1.135	57	3.790	6.184
14 „ 1916..	1.629	1.137	62	3.745	6.078
6 Mei 1915..	1.572	139	54	1.471	3.349
6 Mei 1914..	1.579	204	73	....	1.622
21 Juli 1914..	1.601	144	74	....	1.634

Data n. st.	Wissels	Voor- schotten op Effecten	Andere voor- schotten	Rek. Courant Parti- culieren	Rek. Courant Staat
6 Mei 1916..	344	482	176	1.072	211
29 April 1916..	343	499	181	1.133	215
21 „ 1916..	345	517	183	1.052	223
14 „ 1916..	379	531	184	1.198	212
6 Mei 1915..	391	242	233	1.141	202
6 Mei 1914..	381	90	269	634	433
21 Juli 1914..	393	121	243	596	503

V. SOCIÉTÉ GÉNÉRALE DE BELGIQUE.

Van de Nationale Bank van België, die haar goudvoorraad naar Londen heeft overgebracht, zijn sedert 6 Augustus 1914 geen weekstaten openbaar gemaakt.

De Société Générale is einde 1914 met de functie van circulatiebank belast.

De bankbiljetten zijn niet inwisselbaar.

OVERZICHT VAN DE VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden francs.)

Data	Metaal incl. buitent. saldi	Beleen. van buitent. vorder.	Beleen. van prom. d. provinc.	Binn. wissels en beleen.	Circu- latie.	Rek. Crt. saldi.
4 Mei 1916	206.626	62.360	480.000	62.304	665.971	140.643
29 Apr. 1916	209.426	59.964	480.000	61.179	663.661	142.229
13 „ 1916	207.928	59.701	480.000	63.239	654.228	152.323
8 „ 1916	200.997	59.052	480.000	62.396	641.232	158.988
6 Mei 1915	52.806	7.356	200.000	13.577	206.114	67.663

VI. VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA.

U. S. FEDERAL RESERVE BANKS.

In werking getreden op 16 November 1914.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(In duizenden dollars.)

Data	Goud	Zilver	Wissels	Deposito's	Circu- latie	Dekkings- Percentage 1)
7 Apr.'16	327.338	11.600	64.384	460.513	10.751	71
31 Mrt.'16	335.240	9.938	61.675	458.456	9.867	74
24 „ '16	342.124	12.223	60.550	463.904	11.030	74
17 „ '16	334.473	11.304	57.700	455.639	10.203	74
9 Apr.'15	239.540	30.018	35.251	294.042	10.449	80

1) Gouddekking van deposito's en circulatie na aftrek van de posten tusschen de banken onderling.

NEW YORK ASSOCIATED BANKS AND TRUST COMPANIES.

OVERZICHT DER VOORNAAMSTE POSTEN.

(Gemiddelden in duizenden dollars.)

Data	Reserve.			Beleeningen en disconto's
	Eigen Bezit	Bij Fed. Res. Bank	Elders gedeponeerd	
13 Mei 1916..	442.360	164.950	55.830	3.356.580
6 „ 1916..	445.330	165.540	57.790	3.358.490
29 April 1916..	452.940	165.500	55.620	3.363.660
22 „ 1916..	455.850	170.930	60.800	3.381.740
15 Mei 1915..	423.330	117.600	33.010	2.440.470
16 Mei 1914..	510.010 ¹⁾	—	1)	2.139.400
25 Juli 1914..	467.880 ¹⁾	—	1)	2.057.570

Data	Circulatie	Deposito's		Surplus Reserve
		Dadelijk opvraagbaar	Op termijn	
13 Mei 1916..	31.610	3.327.730	179.390	90.440
6 „ 1916..	31.610	3.347.760	169.340	93.040
29 April 1916..	31.700	3.359.020	163.700	96.330
22 „ 1916..	31.710	3.391.840	158.970	103.790
15 Mei 1915..	37.850	2.347.670	133.570	168.900
16 Mei 1914..	41.670	2.062.770 ¹⁾	1)	40.180
25 Juli 1914..	41.730	1.958.320 ¹⁾	1)	26.170

1) Op deze data werden reserve en deposito's beide ongesplitst opgegeven.

EFFECTENBEURZEN.

Amsterdam, 13 Mei 1916.

De storting van circa f 68 miljoen, die op de Nederlandsche staatsleening heeft plaats gehad, heeft op geld- en fondsenmarkt eenigen invloed uitgeoefend. Naast een aantrekken van den geldkoers hebben deze betalingen eendeels tot een vrij aanmerkelijke vermeerdering van de beleeningen bij de Nederlandsche Bank geleid en wijders tot een tijdelijke koersafbrokkeling van onze nationale schuldsoorten. Toch bleek deze invloed van voorbijgaanden aard, daar de prolongatiekoers weer veel gemakkelijker sluit en de staatsfondsen hun gunstige houding hebben teruggevonden. Over het algemeen blijft trouwens de stemming ter beurze vrij bevredigend, terwijl de omzetten, ofschoon in de afgelopen week enigszins ingekrompen, toch geen reden tot klagen geven.

Nederlandsche staatsfondsen herstelden zich, zooals boven gezegd, spoedig van de koersafbrokkeling bij de storting der nieuwe staatsleening.

Van buitenlandsche staatsfondsen vertoonen Russen een zeer onregelmatige houding. Dit feit spruit voort uit de door de Russische regeering geëischte verklaring bij de aanbieding van coupons, dat de obligatiën, waarbij deze behoeven, reeds vóór 1 Augustus 1914 en sedert bij voortdurende in het bezit van Nederlanders waren. Deze verklaring kan door hen, die gedurende den oorlog Russische fondsen, zelfs met oud zegel hebben gekocht, bezwaarlijk worden afgelegd en al zal ook na den strijd de rentebetaling vermoedelijk wel worden hervat, zoo is het toch een logisch verschijnsel, dat stukken, waarvan deze verklaring niet gegeven kan worden, thans lager noteeren. Deze zonderlinge eisch, ook al weer een gevolg van de abnormale wisselkoersen, moet dus noodzakelijkerwijze tot een inkrumping van zaken in de Russische afdeeling en tot koersafbrokkelingen leiden, zooals ook in de afgelopen week voor enkele Russische obligatiën het geval was.

Van niet-Europeesche fondsen waren Japansche obligatiën willig gestemd. Zoo steeg de 4½ pCt. leening, 1e serie, hier ter beurze van 82⁹/₁₆ pCt. tot 85⁵/₁₆ pCt. De toestand in Japan wordt dan ook bij voortdurende als zeer bevredigend afgeschilderd, daar dit land de eenige op voet van oorlog verkeerende mogendheid is, die geen last meer heeft van den krijg en daarvan alleen de vruchten plukt, o.a. door de buitengewoon groote orders van de Russische regeering. De Japansche handelsbalans toont dan ook over de eerste vier maanden van het loopende jaar een gunstig saldo aan van £ 5.700.000. Zuid-Amerikaansche fondsen sluiten zonder uitzondering op een hooger koerspeil dan de vorige week.

	6 Mei	10 Mei	13 Mei	Rijzing of daling.
5 % Ned. Werk. Schuld.	101 ^{15/16}	101 ^{15/16}	102 ^{1/8}	+ ^{5/16}
3 1/2 % dito	83 ^{3/4}	83 ^{7/8}	83 ^{1/4}	- 1/2
3 % dito	72 ^{3/8}	73	73	+ ^{3/8}
2 1/2 % dito	61 ^{15/16}	62 ^{1/4}	62 ^{3/4}	+ ^{18/16}
4 % Hongarije 1881-1893	47 ^{1/4}	47 ^{1/4}	48 ^{1/2}	+ 1 ^{1/4}
4 % Hongarije 1892-1910	42 ^{1/2}	42 ^{1/2}	45	+ 2 ^{1/2}
4 % Oostenr. Kronenrente	44 ^{3/8}	49 ^{1/2}	49 ^{1/2}	+ 4 ^{7/8}
4 1/2 % Port. Tabaksmon.	78	77	78 ^{3/4}	+ ^{3/4}
4 % Rusland Nicolai	63 ^{1/10}	62 ^{1/2}	62 ^{1/2}	- ^{9/10}
4 % Rusland gecons. 1880	56 ^{3/8}	56 ^{1/4}	54 ^{7/8}	- 1 ^{3/4}
4 % Rusland Zuidwest..	56	56 ^{3/4}	56 ^{1/8}	+ 1/8
4 % Rusland Hope & Co.	60 ^{15/16}	60 ^{1/16}	61	+ 1/10
3 % Rusland goudl. 1889	42	44 ^{1/2}	44 ^{1/2}	+ 2 ^{1/2}
4 % Bagdad Spoorw. 1910	54	54	56 ^{3/4}	+ 2 ^{3/4}
3 1/2 % Zwitserl. St.spw.	69	71 ^{3/4}	71 ^{3/4}	+ 2 ^{3/4}
5 % Brazilië 1898	86	88 ^{1/2}	88 ^{7/16}	+ 2 ^{7/16}

Op de locale markt gaven bankaandeelen van een zeer vaste houding blijk; o.a. werden aandelen Amsterdamsche Bank eenige punten hooger gezocht. Deze instelling keert, na toevoeging aan de reserve van een bedrag, groot f 250.000, tegen f 150.000 het vorig jaar, een dividend uit van 11 pCt. tegen 9 pCt. over 1914. Deze uitkomst mag zonder meer als schitterend gequalificeerd worden. De groote uitbreiding van zaken geeft aanleiding tot uitgifte van f 5 miljoen nieuwe aandelen, uitsluitend aan aandeelhouders.

Zeer vast sluiten ook aandelen Hollandsche Bank voor Zuid-Amerika, Koloniale Bank, Nederl. Indische Handelsbank (die van 171^{3/4} tot 190 pCt. opkwamen), aandelen Nederlandsche Bank en Nederlandsche Handel Mij., waarvan de rescontre-notering van 161 tot 168^{3/4} pCt. verbeterde. Van buitenlandse soorten trok een rijzing van 18^{1/2} pCt. in Crèdit Anversois de aandacht.

Goede voordeelige koersverschillen wijst ook de rubriek voor cultuurfondsen aan, waar inzonderheid aandelen Handelsvereniging Amsterdam, Krian, Panggoonredjo's en Tjoekirs tot sterk stijgende koersen gevraagd waren. Laatstgenoemd fonds bereikte zelfs een avance van 35 pCt.

Van mijnbouwfondsen werden, zonder veel zaken, aandelen Singkep Tin circa 10 pCt. hooger afgedaan. Ook Guyana Goud waren willig.

Petroleumfondsen willen aanvankelijk eenigszins in reactie, o.a. wat de Rumeense soorten betreft, wegens de minder gunstige prijsbeveging voor het product daar te lande. Aan het einde van de week is echter eenig herstel ingetreden, zoodat koersverliezen, voor zoover die geleden werden, niet van betekenis zijn. Koninklijke sluiten zelfs ruim 5 pCt. hooger.

Rubberfondsen waren wederom zeer vast gestemd. Serbadjadi's hadden andermaal de leiding met een verbetering van 10^{1/2} pCt. Daarnaast waren Kali Telepak en Kendeng Lemboe goed gezocht.

In de scheepvaartafdeeling is het veel kalmer geworden. Aan den eenen kant maakte de tegenspraak nopens een verwachte vergoeding voor het vernielen der Tubantia en de nog niet opgeloste bunkerolen-kwestie met Engeland een onaangename indruk, terwijl aan den anderen kant de toegezegde mildere duikbootenpolitiek, die meer met de belangen van de neutralen rekening zal houden, en het voornemen van Nederlandsche reederijen om weer verschillende schepen zee te laten kiezen, een goeden indruk maakten. Door deze elkaar opheffende factoren, kreeg de handel een lusteloos aanzien, met een neiging tot reactie, waaraan de voortdurende, ofschoon onbestemde vredesgeruchten, niet vreemd schijnen te zijn, wyl scheepvaartandelen steeds meer tot de z.g. oorlogsfondsen gerekend worden. Aandelen Holland-Amerika-Lijn en Bothnia's moesten zich een koersverlies van circa 14 pCt. getroosten.

Tabaksfondsen toonden daarentegen bij voortdurend een opgewekte en vaste houding, daar de inschrijvingen op Sumatra-tabak tot dusver een alleszins bevredigend resultaat aanwijken. De hogere taxaties worden telkens door nog hogere opbrengstcijfers overtroffen. Aandelen Amsterdam Langkat, Deli Batavia, Deli Cultuur, Deli Maatschappij en Senembah's, toonen prijsverbeteringen aan, varieerend tusschen 15 en 25 pCt. Het slot in deze afdeeling was zeer willig.

	6 Mei	10 Mei	13 Mei	Rijzing of daling.
Holl. Bank v. Z.Amerika	110 1/4	114	114 1/4	+ 4
Koloniale Bank	130	133	135	+ 5
Ned. Ind. Handelsbank	180	188	190	+ 10
Crèdit Anversois	57	75 1/2	75 1/2	+ 18 1/2
Cedula L.	75 3/8	79 1/4	79 1/4	+ 3 3/8
Amsterd. Superfosfaatfabr.	141	146	142 1/2	+ 1 1/2
Nederl. Scheepsbouw Mij.	174	172	171	- 3

	6 Mei	10 Mei	13 Mei	Rijzing of daling.
Philips' Gloeilampen	337 1/2	340 1/4	380	+ 42 1/2
Vereenigde Blikfabrieken	130	136 1/2	139 1/2	+ 9 1/2
Wester Suiker	177 3/4	180 1/2	193 1/2	+ 15 3/4
Handelsveren. A'dam	325	325 1/2	330	+ 5
Javasche Cultuur	291	297	298	+ 7
Krian Suikerfabr.	171 1/4	183 1/2	190	+ 18 3/4
Maron Cultuur	225	240	240	+ 15
Panggoonredjo Cultuur Mij.	227	246	245	+ 18
Suiker Cultuur	174 1/4	180	187	+ 12 3/4
Tjoekir Suikerfabr.	295	329	330	+ 35
Geconsolideerde	227 3/4	222 1/4	226	- 1 3/4
Koninklijke	622 1/4	627 3/8	627 1/2	+ 5 1/4
Orion	74	74 3/4	69 3/4	- 4 1/4
Steaua Romana	136	137	136 3/4	+ 3/4
A'dam Rubber	195	195 3/8	198 3/4	+ 3 3/4
A'dam Java Rubber	36	38 1/2	36 1/2	+ 1/2
Kali Telepak	137	140	143	+ 6
Kendeng Lemboe	190	195	194	+ 4
Serbadjadi	322	320	332 1/2	+ 10 1/2
Holland-Amerika-Lijn	343	333 1/2	329 3/4	- 13 1/4
Kon. Holl. Lloyd	169	165 1/2	167 3/4	- 1 1/4
Ned. Scheepv. Unie	161 3/4	162 1/2	164	+ 2 1/4
Vrachtv.-Mij. Bothnia	314 3/4	305 1/4	300 1/4	- 14 1/2
A'dam Deli	240	248 1/2	248	+ 8
A'dam Langkat	224 3/4	229 1/2	240	+ 15 1/4
Deli Batavia	441 1/2	452 3/4	459 1/2	+ 18
Deli Cultuur	155	164 3/4	174 1/2	+ 19 1/2
Deli Mij.	494 1/4	506 1/2	510	+ 15 3/4
Rotterdam Deli	230 1/4	229	229 1/2	- 3/4
Senembah	512 1/2	496*	507 1/2	+ 25
West Java Thee	37 3/4	35	32 1/8	- 5 3/8

* ex. div.

In de Amerikaanse afdeeling concentreerde de belangstelling zich hoofdzakelijk op Marine-soorten, die, eerst zwak, later krachtig in prijs konden verbeteren op berichten, dat een overeenstemming tusschen de verschillende belangen spoedig verkregen zal worden. Goede vraag ontwikkelde zich ook voor Steels, naar aanleiding van het cijfer der onuitgevoerde orders over April.

Te bevredigender is deze groote bedrijvigheid bij de Steel Corporation, daar-deze gepaard gaat met verdere prijsstijgingen. Zoo werden o.a. de noteringen voor stalen rails met \$ 5 per ton verhoogd. Ondanks dezen gunstigen gang van zaken is het Europeesch bezit aan Steelaandelen door de bekende omstandigheden sedert 31 Maart 1914 van 1.285.636 aandelen tot 634.469 ingekrompen, dus met meer dan 50 pCt. achteruitgegaan.

Ter beurze van Londen was de handel zeer stil. Teekenend voor de geringere omzetten van den laatsten tijd is een uitlating in een der Engelse beursoverzichten: „News, good or bad, has very little effect nowadays on the Stock Market". Grand Trunks waren voorbijgaand vast, zoowel wegens de bevredigende kwartaal-ontvangsten als in verband met het Canadeesche wetsvoorstel om aan deze maatschappij een bedrag van f 60 miljoen ter leen te verstrekken voor dekking van tekorten en voor de aanschaffing van rollend materieel. Aanmerkelijk hooger gezocht waren ook aandelen Peruvian Corporation, daar de ontvangsten over de eerste negen maanden van het loopende boekjaar een vermeerdering van ruim 1 miljoen soles aantoonen. Preferente aandelen verbeterden van 22^{3/4} tot 26 pCt.

De ruime geldmarkt oefende later eveneens een gunstigen invloed op het beursverloop uit.

Dientengevolge is de vraag voor schatkistwissels sterk toegenomen, zoodat in de eerste week van Mei hiervan f 27 miljoen verkocht werden tegen telkens f 7^{1/2} miljoen in de beide voorafgaande weken. De reeds in het begin van dit jaar in uitzicht gestelde oorlogsfondsen zal derhalve wel verder uitgesteld worden. Door het overvloedige geld kon ook een-belangrijke post Russische schatkistwissels, die te Londen vervielen, gemakkelijk worden hernieuwd.

De betere stemming, die zich later baan brak, hield ook verband met de toegezegde opheffing van de minimumprijzen voor binnenlandsche spoorwegwaarden.

Te Berlijn was de hoofdaandacht gevestigd op de sterke concentraties in mijnbedrijven en industrie. Deze aaneensluiting is zonder twijfel bedoeld als antwoord op eventuele economische verbonden der geallieerden, waar men t.z.t. een groote en goed georganiseerde kracht tegenover wil stellen. Zoo wordt thans o.a. aangekondigd een kapitaalsuitbreiding van de Gelsenkirchener met Mk. 8 miljoen, die

gepaard gaat met de overneming van twee zuster-maatschappijen en wordt een nauwere aaneensluiting der chemische fabrieken bericht.

Te P a r i s heeft de voorgestelde effectenmobilisatie thans vastere vorm aangenomen en werd bereids het regeeringsvoornemen gepubliceerd om alle neutrale waarden tot zich te trekken, waarvoor dan certificaten zullen worden afgegeven, die ter beurze verhandelbaar zijn. Onder zekere voorwaarden zal de regeering evenwel het recht hebben, de ter leen gegeven waarden naar buiten te verkoopen, op voorleeggevers voordeelige conditiën. Het bewuste mobilisatieplan van effecten omvat o.a. Spaansche, Zwitsersche, Nederlandsche en Skandinavische waarden. Buitendien worden de onderhandelingen met de Vereenigde Staten ter verkrijging van een nieuw credit krachtig voortgezet en hoopt men binnenkort op onderpand van circa \$ 150 miljoen aan effecten, \$ 100 miljoen te zullen ontvangen, die echter niet naar Frankrijk zullen worden overgemaakt, doch ter betaling van de in de Unie gedane bestellingen, te New York gedeponneerd zullen blijven.

In de Vereenigde Staten neemt de geldruimte eenigszins af, wegens de groote geldelijke hulp, die de ologvoerende staten, zoowel als de Zuid-Amerikaansche republieken, in de Unie zoeken. De beursstemming blijft vast, daar de industrie met werk overstelpt is. De groote omzetten kunnen ook blijken uit de bankclearings, die over de maand Maart een cijfer van \$ 20.562 miljoen aanwijken, hetgeen het hoogste bedrag is, tot dusver in een maand bereikt. Ook uit het verminderde aantal faillissementen: 1603 in Maart j.l. tegen 1876 in Maart 1915; met verplichtingen van \$ 17½ miljoen tegen \$ 30 miljoen het vorig jaar, blijkt, dat de zaktoestand in de Unie over het algemeen bevredigend is. Alleen de vooruitzichten voor de spoorwegen schijnen eenigszins minder gunstig te zijn, zoowel wegens de te verwachten geringere opbrengst van granen (de met wintertarwe bebouwde oppervlakte bedraagt slechts 33 miljoen acres tegen ruim 40 miljoen het vorig jaar, terwijl ook de stand van het gewas onbevredigend is) als op grond van de eerstdaags te verwachten beslissing in zake de geëschte loonsverhoogingen, waarmee een bedrag van \$ 100 miljoen zou zijn gemoeid.

GOEDERENHANDEL. GRANEN.

T a r w e. Gedurende de afgelopen week was de stemming aan de meeste markten weder kalm en de omvang der zaken was over het algemeen niet groot. De gunstige ontwikkeling van de in West-Europa te velde staande tarwe gedurende de laatste weken, alsmede de groote wereldverscheppingen en aankomsten in Europa zouden waarschijnlijk prijsdaling tengevolge hebben gehad, indien niet de onzekerheid omtrent den nieuwen oogst in Noord-Amerika en vastere zeevrachten de stemming hadden verbeterd. Volgens officieele berichten uit Noord-Amerika bedraagt het verlies, door het ongunstige winterweder veroorzaakt, meer dan 10 pCt. van de met wintertarwe bezaaide oppervlakte, terwijl in vergelijking met het vorige seizoen eveneens 10 pCt. minder zomertarwe is uitgezaaid. Dergelijke cijfers worden gemeld uit Canada en de gezamenlijke tarweoogst van de Vereenigde Staten en Canada wordt, indien verder het weder normaal blijft, geschat op 20 a 25 pCt. minder dan het vorige jaar.

Hiertegenover dient echter te worden in aanmerking genomen, dat in beide landen, doch vooral in Canada, een ongewoon groote hoeveelheid tarwe van het vorige seizoen ter beschikking zal blijven. De minder gunstige oogstvooruitzichten in de Noord-Amerikaansche landen kunnen binnen eenige maanden wel een reden blijken te zijn voor vastere markten en prijsstijging; voorloopig echter is nog overvloedig tarwe voorhanden. De voorraad in Engeland neemt nog toe en vooral te Liverpool wordt reeds geklaagd over gebrek aan opslagruimte.

Bij beschouwingen over de toekomst der tarweprijzen dient niet uit het oog te worden verloren, dat die in de uitvoerlanden niet hoog zijn. In Argentinië is de prijs der tarwe in vergelijking met vroeger jaren zelfs zeer laag, voornamelijk door het gebrek aan scheepsruimte. De sedert 1 Januari 1916 uit Argentijnsche havens verschepte hoeveelheid tarwe bedraagt weinig meer dan de helft van de overeenkomstige hoeveelheid van het vorige jaar. De hoogte en schaarschte der zeevrachten blijven de prijzen der tarwe (evenals trouwens van zoovele andere van overzee aan te voeren artikelen) beheerschen en zoolang deze niet sterk dalen, kan een prijsverlaging van tarwe, groot genoeg om

merkbaren invloed uit te oefenen op den broodprijs, nauwelijks worden verwacht.

M a i s was kalm in Argentinië en Noord-Amerika, in het eerste land is de prijs zelfs nog verder gedaald, weder in verband met de schaarschte aan vrachtruimte. Wel zijn in de vorige week verscheppingen van maïs uit Argentinië groter geweest dan in den laatsten tijd gewoonlijk het geval was, doch het is zeer onwaarschijnlijk, dat in de eerstvolgende weken en in Juni genoeg scheepsruimte beschikbaar zal zijn om de verscheppingen op te voeren tot een gemiddelde per week, dat mag worden vergeleken bij het in Juni 1915 in Argentinië bereikte cijfer van 100.000 ton. In Noord-Amerika was het weder gunstig voor den uitzaai en flinke aanvoeren aan de westelijke markten met ruim aanbod veroorzaakten, dat de vaste stemming in Engeland geen prijsverhoging van eenige beteekenis in Amerika heeft tengevolge gehad.

In Engeland is de stemming voor maïs vast. De consumptie is niet groot, doch de aanvoeren van maïs zijn reeds geruimen tijd zeer beperkt geweest en onvoldoende om zelfs aan de beperkte vraag gemakkelijk te voldoen. De maïsprijs is aan de Engelsche markten in vergelijking met de afgelopen week weder 6 d. tot 1/— per quarter hooger.

G e r s t blijft een artikel van weinig beteekenis met weliswaar vaste stemming en verminderende voorraden in Engeland, doch met geringen omzet en kleine verscheppingen, nu de landen, die in gewone tijden de grootste gerstleveranciers zijn, van het wereldverkeer zijn afgesloten.

H a v e r. De verscheppingen van haver van Argentinië en Noord-Amerika waren in de afgelopen week weder groot, doch voor den handel was daarvan zeer weinig beschikbaar. Vrijwel de geheele hoeveelheid was weder bestemd voor de Entente-Regeeringen. Gebrek aan haver in Frankrijk veroorzaakt voor den handel groote moeilijkheden, vooral nu het voederen met tarwe daar verboden is en men ondervindt steeds meer bezwaren bij het vinden van geschikte voederartikelen ter vervanging van haver.

Markten in Nederland.

Van den tarweprijs der Regeering valt geen verandering te melden. De vermeerdering van den reservevoorraad maakte weder eenigen voortgang. Het verbod om inlandsche tarwe als veevoeder te gebruiken, welks algemeene uitvaardiging onlangs werd gevreesd, is tot enkele gemeenten beperkt gebleven. De inlandsche tarwe blijft dus haar medewerking verleen en bij het tegemoetkomen in de schaarschte aan v o e d e r a r t i k e l e n, welke nog steeds bestaat. Nu het rundvee in de weide is, wordt dat gebrek weliswaar minder sterk gevoeld, doch de voorraden voedergraan en andere voederartikelen zijn uitermate klein en nieuwe aanvoeren blijven nog steeds uit. Het staat te bezien, in hoeverre de aangekondigde Regeeringsmaatregelen aan het gebrek aan veevoeder tegemoet zullen komen. De aankondiging dier maatregelen heeft in afwachting van nadere berichten de vraag naar voedergraan zeer verminderd. Men tracht zijn voorraden op te ruimen, doch daar deze zeer klein zijn, kan een terugkeer van die vraag nauwelijks lang uitblijven.

Prijzen zijn geheel nominaal en zaken waren in de afgelopen week van zeer weinig beteekenis. Daar de Regeeringsmaatregelen prijsverlaging beoogen, werd door sommige houders met het oog op de mogelijkheid, dat de Regeering daarin spoedig mocht slagen, voor lagere prijzen afgegeven.

Noteeringen.

Data	Chicago			Buenos Aires *)		
	Tarwe Mei	Maïs Mei	Haver Mei	Tarwe Juni	Maïs Juni	Lijnz. Juni
15 Mei 1916	115½	74¾	46½	7,60	4,50	11,05
8 „ 1916	114¾	75½	47½	7,65 ²⁾	4,45 ²⁾	11,00 ²⁾
15 Mei 1915	115½	73¾	51½	13,50 ²⁾	5,80 ²⁾	11,75 ²⁾
15 Mei 1914	96	68½	39¾	8,90	5,40	13,20 ⁴⁾
20 Juli 1914	82 ¹⁾	56¾ ¹⁾	36½ ¹⁾	9,40 ²⁾	5,38 ²⁾	13,70 ²⁾

1) per Dec. 2) per Sept. 3) per Mei. 4) per Juli.

*) De noteeringen van Buenos Aires zijn van 11 en 4 Mei.

Loco-prijzen te Rotterdam/Amsterdam.

Soorten.	15 Mei		8 Mei	
	15 Mei	8 Mei	15 Mei	8 Mei
Tarwe	368	368	Haver 38 lb. white clipped	17,25 17,30
Rogge No. 2 Western	nom.	nom.	Lijnkoecken. Nd.	
Maïs La Plata	nom.	nom.	Amer. van La Plata-zaad	nom. 165,—
Gerst. 46 lb. feeding	368	374	Lijnzaad La Plata	470,— 457,50

AANVOEREN in tons van 1.000 kilo's.

Artikelen	Rotterdam		Amsterdam	
	7-13 Mei 1916	Sedert 1 Jan. '16	7-13 Mei 1916	Sedert 1 Jan. '16
Tarwe	22.401	467.942	—	4.225
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	16.141	249.992	—	—
Rogge	—	7.007	—	—
Boekweit	—	5.539	—	503
Mais	2.330	122.843	4.400	48.535
(waarvan voor de Belgium Relief Comm.).	—	46.697	—	—
Gerst	3.330	41.309	—	4.549
Haver	—	18.260	—	4.218
Lijnzaad	—	36.926	—	28.284
Lijnkoeken	700	67.800	—	4.165
Tarwemeel	—	450	—	—

METALEN.

IJZER EN STAAL.

Uit Engeland wordt gemeld, dat de behoefte aan oorlogs-materiaal zich voortdurend uitbreidt en dat de dag meer en meer nadert, waarop zeer weinig staal voor andere doeleinden beschikbaar zal zijn.

De ruwijzer-handel was gedurende de gehele week zeer kalm. De veronderstelling wordt geopperd, dat de fabrieken, tengevolge van de hoogere loonen en de stijgende kosten van het ruwe materiaal, niet uit kunnen komen met de thans door het Gouvernement vastgestelde maximum-prijzen. Het is daarom zeer goed mogelijk, dat een poging zal worden aangewend om een evenredige verhooging te verkrijgen in het officieele tarief.

In Duitschland wordt, in aansluiting aan het besluit van het Stahlwerks-Verband met betrekking tot de nieuwe prijs-lijst voor halfafgewerkt materiaal, thans bekend gemaakt, dat de fabrikanten van bandijzer den prijs voor dit materiaal met Mk. 25 per t. hebben verhoogd. Tot denzelfden prijsopslag is door de fabrieken besloten voor alle soorten van draadproducten, terwijl de verhooging voor gasbuizen op 3% van den tegenwoordigen prijs is vastgesteld. Een herziening van de aangegeven prijzen in andere takken van den handel mag binnenkort verwacht worden.

De prijspolitiek van de Deutsche fabrieken is nog steeds aan scherpe critiek in de pers onderhevig.

In Amerika is er geen verbetering in de moeilijkheden met de arbeiders, hetgeen de zaken eenigszins drukt. Niettemin wordt bericht, dat de omzet in staal in de afgelopen week 150.000 t. bedroeg en dat onderhandelingen voor een gelijke hoeveelheid nog hangende zijn.

KOPER.

Statistiek van Henry-R. Merton & Co. Ltd.

30 Apr. 15 Apr. 31 Mrt. 30 April.

	1916.	1916.	1916.	1915.	1914.	1913.
Voorraad in Engeland en in Frankrijk ..	7.223	6.807	5.528	18.639	13.829	24.987
Zeiland v. Chili	3.700	2.800	1.750	2.325	2.500	2.050
Id. van Australië	5.000	5.300	4.800	5.400	4.000	3.400
Totaal ..	15.923	14.907	12.078	26.364	20.329	30.437
Fijn Koper						
te Rotterdam	1.150	1.150	1.150	1.150	3.400	6.200
Id. te Hamburg	*2.867	*2.867	*2.867	*2.867	4.452	4.920
Id. te Bremen	*1.106	*1.106	*1.106	*1.106	1.097	2.271
Totaal ..	21.046	20.030	17.201	31.487	29.278	43.828
Prijs van Stan-	£	£	£	£	£	£
daard Koper p.t.	132.-/-	126.-/-	115.10/-	77.-/-	63.10/-	66.17/6

* Als op 31 Juli 1914, sedert wanneer geen opgaven zijn ontvangen; thans waarschijnlijk nihil.

Loco-Noteringen te Londen:

Data	IJzer Clev. No. 3	Koper Standard	Tin	Lood	Zink
12 Mei 1916 ..	82/6	140.10/-	198.-/-	34.-/-	96.-/-
5 „ 1916 ..	90/-	nom.	201.-/-	34.2/6	98.-/-
14 Mei 1915 ..	63/10	78.-/-	162.10/-	20.-/-	64.-/-
15 Mei 1914 ..	51/7 1/2	63.3/9	156.7/6	18.10/-	21.7/6
20 Juli 1914 ..	51/4	61.-/-	145.15/-	19.-/-	21.10/-

STEENKOLEN.

Het was wederom zeer moeilijk, zaken te doen, en de prijzen zijn iets vaster. Er was meer scheepsruimte beschikbaar, hetgeen een overgroote vraag voor prompte aanvoeren van kolen ten gevolge had.

PETROLEUM.

(Ontleend aan den „Moniteur du Pétrole Roumain” en den „Petroleum Review”.)

Roemenië. De prijzen van ruwe petroleum zijn in de afgelopen 14 dagen sterk gedaald en de stemming moet onzeker genoemd worden. De notering der laatste dagen bedraagt 7 à 7,20 fr. de 100 kilo, type Bustenari, tegen 8,50 de 100 kilo's 14 dagen en 3 weken geleden en er zijn te weinig koopers, dan dat er van normale vraag naar het artikel mag worden gesproken. Hoewel de ter markt gebrachte hoeveelheden zelf betrekkelijk gering zijn, vinden zij toch niet gemakkelijk koopers en de prijzen ondervinden onmiddellijk de gevolgen van groter aanbod.

De raffinadeurs nemen over het algemeen een zeer gereserveerde houding aan, ook voor contracten op langen termijn, daar zij zich thans niet willen verbinden door contracten op langen termijn, hoewel de tegenwoordige prijzen hun nog een vrij groote winstmarge laten. De oorzaak moet in de eerste plaats gezocht worden in de onzekerheid der arbeidsvoorwaarden, de moeilijkheden bij de export en de dreigende maximum-prijzen van petroleumproducten voor binnenlandsche consumptie, wat stellig een harde slag zou zijn voor alle raffinadeurs.

De algemeene productie is in den loop der laatste 14 dagen gestegen, zoodat zij gemiddeld op 425 wagons per dag mag worden vastgesteld.

De export heeft met groote moeilijkheden te kampen en wordt derhalve tot onbevredigende hoeveelheden beperkt. De ledige Deutsche tanks kunnen nog altijd niet terugkomen, wegens opstopping op de spoorwegen. Het gevolg is, dat zich een groot tekort aan tanks doet gevoelen. Het schijnt, dat de directie der Roemeense spoorwegen, na gepleegd overleg, besloten heeft binnenkort ook Deutsche tankwagens, tenminste die, welke al maandenlang op de Hongaarsche lijnen staan, in het land toe te laten. Het is te wenschen, dat er spoedig uitvoering aan dit besluit wordt gegeven. Daar er sedert lang geen Deutsche tankwagens in het land kwamen, konden vele contracten niet nagekomen worden, wat belangrijke verliezen medebracht.

De export naar Bulgarije en Turkije kan haast niet plaats hebben. De over Bazargik-Oboristea naar Turkije geëxpedeerde tanks zijn teruggezonden, daar Bulgarije weigert tanks voor Turkije door te laten.

Daarbij heeft de spoorwegdirectie alle wagonladingen petroleum, in vaten, opgehouden, omdat de beukenhouten fusten — de eenige, die uitgevoerd mogen worden — niet hermetisch sluiten, zoodat er een voortdurend brandgevaar dreigt gedurende het geheele traject naar Constantza of Ramadan en vooral in die beide havens, waar zich als het ware meertjes van lampolie vormden. Door de vaten van buiten met asphalt te bestrijken, schijnt men lekkage te kunnen voorkomen. Indien dit juist blijkt, zou er geen bezwaar meer zijn tegen nieuwe wagon-zendingen petroleum in vaten.

De export langs den Donau belooft zich beter te ontwikkelen, hoewel zij voor het oogenblik lijdt onder de transportmoeilijkheden per spoor van de raffinaderijen naar de havens van aflading. Om hieraan tegemoet te komen, hebben de groote maatschappijen, die over een Donautransportorganisatie beschikken, aan de Staats-Pijpleiding voorgesteld, de lampolie tot Cernavoda te leiden en daar in tankschepen op den Donau te laden, om zoodoende de spoorwegen te ontlasten.

Men verneemt, dat dezer dagen 24 sleepbooten van Duitschland naar Roemenië zijn afgezakt. Hoewel deze booten in de eerste plaats voor graantransporten zijn bestemd, meent men te weten, dat ze ook voor petroleum-vervoer zullen worden gebruikt.

Exportprijzen blijven gunstig voor minerale oliën en distillaten, die thans in hoofdzaak geëxporteerd worden. Lampolie wordt nog steeds uitsluitend uitgevoerd door de groote maatschappijen, die verkoops-organisaties in Duitschland hebben.

Andere producten kalm.

Londen, 12 Mei 1916.

De prijzen van geraffineerde petroleum zijn 1 d. per gallon gestegen.

	12 Mei.	5 Mei
2e destillaat....	11 1/2 d.	10 1/2 d.
Standard White	1 s.	11 d.
Water White ..	1 s. 1 d.	1 s.

Geen officieele notering van smeeroliën. Prijzen zijn echter ongeveer:

	12 Mei	5 Mei
American pale.....	£ 29	£ 27
„ red.....	£ 32	£ 31
Amerikaansche gefiltreerde cylinderolie	£ 30	£ 27

Stookolie en vethoudende oliën niet officieel genoteerd. Benzine. In Londen zijn de kleinhandel-prijzen per gallon:

	12 Mei	5 Mei
No. 1	2 s. 8 d.	2 s. 2 d.
No. 2	2 s. 7 d.	2 s. 1 d.
No. 3	2 s. 6 d.	2 s. —

Sommige maatschappijen berekenen 6 d. per gallon onder deze prijzen. In Schotland en Ierland zijn alle merken 1 d. per gallon duurder.

Paraffine. De noteringen zijn ongeveer per lb:

	12 Mei.	5 Mei.
Smeltpunt 140°	6 d.	5 1/4 d.
„ 130/132°	5 1/4 d.	4 1/2 d.
„ 125/128°	4 7/8 d.	4 d.
„ 118/120°	4 1/2 d.	3 3/4 d.

Terpentijn. Amerikaansche is gedaald. De marktprijs voor loco en op termijn is 41 s. 9 d.

Op 5 Mei werd Amerikaansche als volgt genoteerd:

Loco	44 s.
Juni/Augustus	44 s.
Juli/December	44 s.
September/December	44 s.

Liverpool, 11 Mei.

Petroleumproducten vinden vasten verkoop. Amerikaansch wordt 11 d. tot 1 s. genoteerd. Geen Russische olie aan de markt. Benzine per gallon (kleinhandel) 2 s. 3 d.

Bakou, 11 Mei.

De markt voor ruwe olie blijft vast en de noteringen staan op 48 1/2—49 kopeken per pud. De door de Regeering vastgestelde maximum-prijzen zijn nog steeds niet in werking getreden.

New York, 11 Mei.

Dezelfde notering als op 4 Mei:

Geraffineerd in kisten ..	11,25 c.	per gallon.
Standard White in vaten ..	8,95 c.	„ „
Credit Balances	2,60 c.	„ „
Pennsylvanian Crude p. vat	\$ 2,40	„ „

Philadelphia, 11 Mei.

Standard White wordt 8,95 genoteerd, evenals de vorige week.

KATOEN.

New York was ook gedurende de afgelopen week weder zeer vast. Middling werd 45 punten duurder en er zijn vakmensen, die beweren, dat bij eenige kans op vrede katoen tot 20 Amerikaansche centen zal gaan. Over den volgenden oogst is slechts weinig definitiefs bekend, echter is de verwachting, dat het wereldverbruik een grooteren oogst gemakkelijker zal absorberen.

NOTEERINGEN VOOR LOCO-KATOEN.

(Middling Uplands.)

	12 Mei '16	5 Mei '16	28 Apr. '16	12 Mei '15	12 Mei '14
New York	13,05 c	12,60 c	12,20 c	9,85 c	13,— c
Liverpool	8,44 d	8,20 d	7,94 d	5,36 d	7,47 d

Ontvangsten in, en uitvoeren van Amerikaansche havens.

(In duizendtallen balen.)

	1 Aug. '15 tot 12 Mei '16	Overeenkomstige perioden	
		1914—'15	1913—'14
Ontvangsten Gulf-Havens..	4398	6676	6308
„ Atlant. Havens	2344	3524	3910
Uitvoer naar Gr. Brittannië	2195	3436	3194
„ „ 't Vasteland.	2074	3642	4814
„ „ Japan etc...	381	422	374

Voorraden in duizendtallen	12 Mei '16	12 Mei '15	12 Mei '14
Amerik. havens.....	1170	1241	588
Binnenland.....	750	649	344
New York.....	231	239	122
New Orleans.....	298	294	131
Liverpool.....	732	1553	1097

Marktbericht van de Heeren Sir Jacob Behrens & Sons, Manchester dd. 3 Mei 1916.

In verband met de Paaschdagen gaven wij de vorige week geen bericht. Intusschen is Amerikaansche katoen, hoofdzakelijk tengevolge van slechtere oogstberichten, geregeld duurder geworden en is de prijs van middling thans weer boven 8 pence. Houders in het Zuiden zijn zeer vasthoudend gestemd, omdat de vermeerdering van den aanplant waarschijnlijk minder zal bedragen dan men eerst dacht en ook door het veel mindere gebruik van kunstmeststoffen, waardoor de opbrengst per acre waarschijnlijk zeer zal lijden. De voorraden in Liverpool bedragen slechts ongeveer de helft van verleden jaar, terwijl het verbruik even groot blijft. Prijzen van Egyptische katoen, die weer wat flauwer waren, hebben de laatste dagen sterk gereageerd, omdat bleek, dat de werkelijke voorraad in Liverpool 31.000 balen kleiner was dan de statistiek aangaf.

Naar Amerikaansche garens is iets meer vraag gekomen, hoewel de spinners hun prijzen nog niet in dezelfde mate kunnen verhoogen als de katoenprijzen gestegen zijn. Over het algemeen zijn de garenprijzen echter vaster en de voorraden kleiner dan eenige weken geleden. Spinners blijven ook goed bezet, daar zij met leveringen nog steeds ter achter zijn en de betrekkelijk kleine voorraden uitsluitend bestaan uit enkele partijen warpcops. Naar bundelgarens bestaat nog steeds goede vraag, terwijl ook het Continent geregeld blijft doorkopen. Egyptische garens zijn vast, doch weinig veranderd, niettegenstaande de wilde fluctuaties in Egyptische katoen.

De vraag naar manufactures is nog steeds onvoldoende, hoewel Indië en het verre Oosten wel wat meer belangstelling toonen. Ofschoon de fabrikanten voor lichte gebleekte goederen en dhooties zeer verlegen zijn om orders, komen nog weinig zaken tot stand, daar in de meeste gevallen de overzeesche biedingen te laag zijn. Hetzelfde geldt voor ruwe en gebleekte shirtings voor Engelsch Indië en men zal moeilijk verbetering kunnen verwachten, zoolang de verkoopprijzen daar belangrijk lager blijven dan de kostprijzen hier. Gedrukte goederen blijven zelfs tegen de hoogere prijzen goed gevraagd, doch de productie blijft beperkt, zoodat de fabrikanten lange leveringstermijnen moeten vragen. Fabrikanten van fancies en zware goederen blijven goed bezet. Voor het binnenland bestaat nog steeds groote vraag, maar over het algemeen worden verkoopers wat terughoudend, omdat zij anders vreezen, niet voldoende personeel te hebben om de reeds geboekte orders te kunnen afleveren.

WOL.

De derde reeks Londensche veilingen is den 5den dezer in zeer vaste stemming geëindigd. Vergeleken bij de prijzen van einde Maart bedraagt de rijzing ten volle 10 % voor merinos en 5 à 10 % voor crossbreds.

De uitgesproken willigte voor merinos was een algemeene verrassing, daar men een voortdurende toeneming van den voorraad had verwacht, juist van deze soorten, die vóór den oorlog voor het grootste deel door het Continent werden gekocht. Nu ook deze kwaliteiten zoo vlot uit de markt werden genomen, geeft men er zich rekenschap van, dat de zichtbare voorraad en de nog te verwachten, zeer beperkte, aanvoeren nauwelijks genoeg zullen zijn om aan de vraag te voldoen.

De markt te Bradford heeft de opwaartsche beweging van Londen gevolgd en de prijzen zijn, vooral voor de betere kwaliteiten, gestegen. Niettegenstaande de hoogere prijzen blijven de verkoopers zeer terughoudend.

Noteeringen te Bradford:

Data	64 average	Colonial carded			
		56	50	46	40
12 Mei 1916.....	45	37 1/2	32 1/2	28 1/2	25
5 „ 1916.....	44	37	32 1/2	28 1/2	25
5 Mei 1915.....	33	29	27 1/2	26	24 1/2

SUIKER.

Op onze bietsuikermarkt liep de waarde van ouden oogst per Mei bij geregelde vraag geleidelijk op tot f 31,— biedende; verkoopers hielden evenwel hooger. Nieuwe oogst was minder willig, door herverkoopers kwam de October/December-notering terug tot f 25 5/8; de markt sloot einde der week echter weder vaster.

Voor uitvoer van suikerhoudende artikelen naar de Nederl. Koloniën zijn van Regeeringsvege iets vrijgeviger

bepalingen gemaakt. Voor artikelen, waarin suiker verwerkt is vóór 31 Maart, is n.l. vrijstelling verleend voor het overleggen van het uitvoercertificaat. Uitvoer van na dien datum verwerkte artikelen wordt alleen dan toegestaan, wanneer de fabrikant zijn kwantum van de overeenkomstige periode van 1913 niet overschrijdt.

Op Java was levendige vraag naar restant-oogsten 1916, waarvoor aanvankelijk f 13,—, daarna zelfs f 14,— voor superieure hoofdsuiker betaald werd; sup. stroopsuiker werd voor f 13,— afgedaan. Ook in nieuwen oogst 1917 zijn thans transacties tot stand gekomen tot f 13,— voor sup. hoofdsuiker, nadat vruchteloos links en rechts f 12,— geboden was; No. 16 en hooger is met f 11½% betaald. Koopers uitsluitend Chinezen. Op zichzelf beschouwd zijn dit bijzonder hoge prijzen, maar toch zijn vele houders van oordeel dat, waar voor restanten 1916 f 14,— betaald wordt en de a.s. Europeesche bietoogst weder klein zal wezen, er thans nog geen aanleiding bestaat, gemakkelijk te zijn voor vroege leveringen uit den volgenden oogst. Wel is waar is het nog een onmogelijkheid, te bepalen hoe de volgende Cuba-oogst zal uitvallen, maar de loop van zaken in de beide laatste jaren heeft geleerd, dat houders van koloniale rietsuiker op een hoog paard kunnen zitten.

De Amerikaanse markt was laatstelijk iets gemakkelijker, waarschijnlijk doordat de vraag uit Engeland, door de groote aankopen van de laatste weken, wat geluwd is, maar ook wellicht omdat de Cuba-oogst vroeg afloopt: op 7 Mei werkten nog slechts 123 fabrieken tegen 166 's jaars tevoren; de aanvoeren bedroegen tot dien datum reeds ca. 600.000 tons meer dan in 1915 en de voorraad op het eiland was 260.000 tons grooter.

In Engeland kwam geen verandering in de prijzen der „sugar commission”. De invoeren in het Vereenigd Koninkrijk hebben bedragen sedert 1 Januari tot 6 Mei 505.448 tons, tegen 577.150 tons in 1915.

Te Londen is in de vorige week eene organisatie van Suikerproducenten van het Britsche Rijk opgericht, die ten doel heeft de bestrijding van den Duitschen en Oostenrijkschen handel in bietsuiker. Nadere bijzonderheden worden in een volgende vergadering behandeld; het streven zal zijn om de behoefte aan suiker in het geheele Britsche Rijk zooveel mogelijk te voorzien uit de productie der eigen Koloniën en zoo mogelijk uit eigen te cultiveeren bieten.

NOTEERINGEN.

Data	Amsterdam per Mei.	Londen			New York 96% Centrifug.
		Tates Cubes No. 1	White Javas fob.	Americ. Granulated fob.	
11 Mei 1916....	f 31¾	47/1½	19/6	30/6	6,52
4 „ 1916....	„ 30¾	47/1½	19/6	30/6	6,52
11 Mei 1915....	„ 21,—	31/-	18/9	—	4,77
11 Mei 1914....	„ 11¾	18/-	—	—	3,14

RUBBER.

Veel verandering is er betreffende de rubberprijzen in de afgelopen week niet te berichten.

De vraag was iets beter en de prijzen waren zelfs een oogenblik circa 2 d. boven de slot-noteering der voorafgaande week, doch tegen het slot trad weder eenige reactie in en de verkoopers werden weder williger gestemd. Juli/Dec.-levering noteert nog altijd iets hooger dan loco.

Er begint eenige belangstelling te komen voor Nov./Dec. 1917 verscheping en er zijn zaken gedaan tegen den prijs van 2¼½ voor prima Crepe en 2¼ voor smoked Sheets, f.o.b. conditiën.

De prijzen van Para zijn in overeenstemming met die van de plantage-soorten iets hooger, doch de belangstelling voor deze soorten blijft altijd nog tot een minimum beperkt.

De noteeringen luiden:

Prima Hevea Crepe loco	2/10¼	einde vorige week	2/9½
„ „ „ Juni	2/11	„ „	2/9¾
„ „ „ Juli/Dec.	2/11¼	„ „	2/10
Smoked Sheets ¾ à 1 d. daaronder	„ „	½ d. daaronder	„ „
Hard cure fine Para	2/10¼	„ „	2/9¾

KOFFIE.

(Uit het Mailbericht van de Makelaars G. Duuring & Zoon, Kolff & Witkamp en Leonard Jacobson & Zonen).

Koffie verkeert, wat de prijzen betreft, in toenemend vaste stemming, ook al wordt de afzet naar het buitenland in de meeste gevallen beperkt door de onzekerheid

omtrent al dan niet aldaar te nemen maatregelen. En wat die naar het binnenland betreft, zoo is deze geheel afhankelijk van de hoeveelheid, die daarvoor wordt doorgelaten, waardoor grootere omzet wordt tegengehouden en de handel verre van levendig is.

Noteeringen en voorraden.

Data	Rio		Santos		Wisselkoers
	Voorraad	Prijs No. 7	Voorraad	Prijs No. 4	
12 Mei 1916	159.000	7425	981.000	7250	12¼/16
6 „ 1916	262.000	7425	1.015.000	7250	11¾/8
12 Mei 1915	425.000	4825	481.000	6100	12¾/16
24 Juli 1914	353.000	4900	889.000	5700	16

Ontvangsten.

Data	Rio		Santos	
	Afgeloopt week	Sedert 1 Juli	Afgeloopt week	Sedert 1 Juli
12 Mei 1916....	23.000	3.075.000	41.000	11.021.000
12 Mei 1915....	60.000	3.014.000	62.000	9.082.000

Statistiek der firma G. Duuring & Zoon.

Zichtbare voorraad op 30 April, in duizenden balen.

	1916	1915	1914	1913	1912
Voorraad in Europa ..	3.599	4.289	8.258	6.813	6.658
Stoomend { Brazilië ..	763	1.315	317	209	287
{ Oost-Indië.	165	30	9	25	7
n. Europa { Ver. Staten	6	31	24	26	23
	4.533	5.665	8.608	7.073	6.975
Voorraad Ver. Staten	1.984	1.998	1.717	2.245	2.152
Stoomend { Brazilië ..	476	273	329	115	276
{ Oost-Indië.	1	3	26	42	48
Ver. Staten { Europa ..	—	—	—	—	107
	6.994	7.939	10.680	9.475	9.558
Voorraad in Rio	296	457	212	104	287
„ „ Santos ..	1.167	607	1.174	1.424	1.948
„ „ Bahia ..	30	20	58	44	20
Totaal	8.487	9.023	12.124	11.047	11.813

Op 31 Maart.....	8.934	9.665	12.617	11.632	12.244
	1915	1914	1913	1912	1911
Op 1 Juli	7.538	11.289	10.275	10.965	11.085

VETTEN EN OLIËN.

Oleo-margarine. Er valt feitelijk niets te berichten; aangezien er sedert lang geen offerten uit Amerika zijn en er ook geen goed loco is.

Premier-jus. Een bod van f 80,— voor prima Zuid-Amerikaansche jus, franco wal Rotterdam Juli-aflading zoude te probeeren zijn.

Oleo-stearine. Er werd ad f 85,— een klein kwantum loco verkocht. Men wil dezen prijs verder bieden.

Neutrallard. Ook hierin valt niets te melden. De noteering voor loco is ca f 98,—.

Imitatie-neutrallard. Er is loco verkocht ad f 95,—.

Katoenzaad-olie. Verkocht: Butteroil Juni/Augustus aflading ad f 73,— franco wal Rotterdam; „capture”-risico voor koopers rekening en door hem te dekken. Loco Butteroil noteert: f 76,—/f 75,—.

COPRA.

Onze markt was deze week, in verband met de belangrijk lagere prijzen te Londen, zeer flauw gestemd en de omzet was uiterst gering. De markt sluit met koopers voor Java f. m. s. tot f 37¾.

Ceylon cif. Londen £ 34.5.- verkoopers en cif. Marseille £ 37.- koopers.

NOTEERINGEN.

Java f. m. s.

13 Mei 1916.....	f 37¾
6 „ 1916.....	„ 40¼
13 Mei 1915.....	„ 67,—
13 Mei 1914.....	„ 30¾
20-25 Juli 1914.....	„ 28¾

VERKEERSWEZEN. BEVRACHTINGEN.

13 Mei 1916. De Indische Regeering heeft den uitvoer van tarwe thans aan den handel toegestaan onder zekere beperkende bepalingen betreffende hoeveelheid en bestemming. Vrachten van die richting zullen dus vermoedelijk verder stijgen. Van Karachi werd reeds ruimte opgenomen tot 117/6 scale terms; Bombay volgde met 137/6 per ton d.w. Van Noord-Amerika konden de regeeringsmakelaars de lage vrachten van verleden week naar Engeland niet handhaven, ze betaalden tot 14/- per quarter.

Van Zuid-Amerika werd tot hogere vrachten afgesloten, een neutrale boot kon 177/6 van Buenos Aires naar het Vereenigd Koninkrijk bedingen, hetgeen overeenkomt met een vracht van 180/- San Lorenzo basis; de regeering bemachtigde een boot tot 152/6.

Kolenvrachten bleven vast, niettegenstaande laadplaatsen in Zuid-Wales moeilijk te krijgen waren.

Naar Nederland staan bevrachtingen nagenoeg stil. De regeering neemt het leeuwendeel der beschikbaar komende schepen.

GRAAN.

Data	Petrograd Londen/R'dam	Odessa Rotterdam	Atl. Kust Ver. Staten		San Lorenzo	
			Rotterdam	Bristol Kanaal	Rotterdam	Engeland
8/13 Mei 1916	—	—	—	13/3	—	172/6
1/6 „ 1916	—	—	—	12/7 1/2	—	170/-
10/15 Mei 1915	—	—	—	8/-	62/6	67/6
11/16 Mei 1914	—	7/-	1/10 1/2	1/10 1/2	14/-	14/-
Juli 1914	11 d.	7/3	1/11 1/4	1/11 1/4	12/-	12/-

HOUT.

Data	Cronstadt		Golf van Mexico	
	Holland (gezaagd)	Oostk. Engeland (mijnstutten)	Holland (pitch-pine)	Engeland (pitch-pine)
8/13 Mei 1916	—	—	—	560/-
1/6 „ 1916	—	—	—	—
10/15 Mei 1915	—	—	—	225/-
11/16 Mei 1914	f 12,—	22/-	73/9	76/3
Juli 1914	„ 12,—	24/6	75/-	77/6

Graan Petrograd per quarter van 496 lbs. zwaar, Odessa per Unit, Ver. Staten per quarter van 480 lbs. zwaar.
Hout gezaagd en pitch-pine per St. Pct. Standard van 165 kub. vt., mijnstutten per vadem van 216 kub. vt.
Overige noteringen per ton van 1015 K.G.

ERTS.

Data	Bilbao Middlesbro'	Carthage Middlesbro'	Griekland Middlesbro'	Pots Middlesbro'
8/13 Mei 1916	19/-	19/6	—	—
1/6 „ 1916	19/6	20/-	—	—
10/15 Mei 1915	11/6	13/9	16/-	—
11/16 Mei 1914	4/4 1/2	5/3	6/-	8/3
Juli 1914	4/3	5/4 1/2	5/9	8/6

KOLEN.

Data	Cardiff				Oostk. Engeland	
	Bordeaux	Genua	Port Said	La Plata Rivier	Rotterdam	Cronstadt
8/13 Mei 1916	fr. 65,—	94/3	110/6	59/-	f 6,50	—
1/6 „ 1916	„ 60,—	91/6	—	60/-	„ 6,50	—
10/15 Mei 1915	„ 15,75	25/-	24/-	26/-	„ 6,—	—
11/16 Mei 1914	„ 7,—	7/6	7/6	13/-	3/3	4/9
Juli 1914	„ 7,—	7/-	7/3	14/6	3/2	5/-

DIVERSEN.

Data	Bombay West Europa (d. w.)	Burmah West Europa (rijst)	Vladivostok West Europa	Chili West Europa (salpeter)
8/13 Mei 1916	136/3	145/-	—	140/-
1/6 „ 1916	127/6	142/6	—	—
10/15 Mei 1915	55/-	—	—	90/-
11/16 Mei 1914	16/-	16/3	20/6	17/6
Juli 1914	14/6	16/3	25/-	22/3

RIJNVRACHTEN.

Het blijft in de havens bij voortdoring buitengewoon stil. Er is dan ook zeer geringe vraag naar ruimte, tot lage cijfers.

VRACHTEN TE ROTTERDAM.

(in Gld. per 2000 K.G.)

Data	Erts nr. Ruhrhavens		Mussale goed. Bevenrijn	Waterstand
	1/4 lostijd	1/2 lostijd		
8-13 Mei 1916	0,25	0,35	—	gunstig
1-6 „ 1916	0,30	0,40	—	gunstig
10-15 Mei 1915	0,30	0,40	—	gunstig
11-16 Mei 1914	0,35	0,45	0,90	gunstig
20-24 Juli 1914	0,60	0,70	1,05	gunstig

ADVERTENTIËN

GEBR. VAN UDEN

ROTTERDAM - AMSTERDAM - ZAANDAM

Reeders en Cargadoors
Bevrachtingsagenten - Expeditieus
KOOP en VERKOOP VAN SCHEPEN

Telegram-Adres: „VANUDEN”

Diest & Geerling & Raven

COMMISSIONNAIRS

Vreemde Valuta's

Discontierungen — Muntspeciën — Goud

Tel. No. 2322 en 4776

SPUI 23/27 — AMSTERDAM

J. & J. M. VOORHOEVE

Makelaars in Assurantiën

Anno 1836

ROTTERDAM

INDIA JUTE CY

Eecloo - IJzendijke

België

Holland

Agent voor Nederland:

M. WINS

ROTTERDAM

De Erven de Wed. J. van Nelle

ROTTERDAM

Tabaks- en Sigarenfabrieken

Koffiebranderij - Theehandel